25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6879 — 21 ՕԳՈՍՏՈՍ 1908 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ՇԱԳԱՆ 1326 — 3 Septembre 1908 — 25me année — N. 6879

"ԱՐԵՒԵԼՔ„
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻՈ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. Պոլսոյ համար տարեկան 80 Ղ.
» » վեցամսեայ 45 »
Գաւառներու համար տարեկան 108 »
» » վեցամսեայ 60 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 35 Ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »
Թղթատարի Ծախքը մեր վրայ

ԱՐԵՒԵԼՔ

10 ՓԱՐԱ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — 10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons/ple, Galata

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐ. ՍՐՄԱՔԷՇԽԱՆԼԵԱՆ

ՆՈՐ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գաւառները իրարու ետեւէ մեզի կը բերեն կը հրամցնեն իրենց երեսփոխանները։ Իրենց ընթացքին մէջ հապճեպառ անհամբերութիւն մը կայ։ Այնքան երկար ատենէ է վեր դարձած է գոյութիւն ունենալէ Ազգ. Խորհրդարանը, որ անոր վերահաստատումին համար մեր գաւառացի եղբայրները, իրենց ամենապարզագոյն մէջ, երկար բարակ նկատողութիւններու, նոյնը հաշուներու ալ չեն ենթարկեր ինքզինքնին։ Բիչ մը ուշադրութիւն դուն, կ'ընեն կը լինիցեն։ Ուզածը երեսփոխան մը չէ, մեր ազգ. օրէնդրական գերագոյն մարմինն կազմութեանը համար երեսփոխաններ հարկաւոր չեն։ Ընտրածը ո՛վ կ'ուզէ ըլլայ ութիւն. կարեւորութիւն չունի ոչ անոր նեղագիրը, ոչ անոր մասնաւորականութիւնը, ոչ անոր բնբռնումները և ո՛չ իսկ անոր ընդունած դատապարտութիւնը։ Կարծես թէ ո և է հայ, քաղաքական ինչ գաւառանքի ալ պատկանի, կրնայ, հիմակուան ժամանակիս մէջ, երթալ ազգ. դերագոյն ժողովին մաս կազմել, վարելու համար ազգին ճակատագիրը։

Այս ըմբռնումով, մերկապարանոց կը յայտնենք տխրութիւնը, որ կը կսկծցնէ դեռ հայութեան մեծամասնութիւնը, անպարապատ այն վիճակին, ուր թեւատրված է տակաւին երէկ։

Սահմանը կարելի էր հաստատել որ ամենայտնի Հայը, կացութեան ուժգնութենէն ցնցուած, աղատութեան նորածագ արշալոյսին մէջ իր մտայնութեան հաստատակամութիւնը վերջապէս վերագտած, պիտի զգուշանար սխալ քայլեր առնելէ, ազգային ընդհանուր չահերուն նեղ կապ ունեցող ինդիրներու մէջ կայրգիտրայն և սա խարխափ զործելէ։

Սա նուազն կարելի էր հաստատել որ ա՛լ չպիտի գտնուէր ոչ մէկ հայ որ ուզէր վերակենդանացած տեսնել մեր «ազգայնիներուն հին զարոյր», որ վիշտալ ինկա։

Մինչեւ 90 թուականը այդ փոած ու խարխուլ զարոյը կանգուն մնաց՝ իր յետին հիներուն վրայ գանդաչուն։ Այդ թուականին, հայ յեղափոխութեան անեղ ու աղմկալի մեքենան կը լարուէր կը բարձրանար։ Ուրիշ բառով, հինին ուժականներուն վրայ նոր զարոյն էր որ կը կանգնէր։ Ազգային գործունէութեան լեռնին հին գործիչները սարսափահար ընկերկումի մը մէջ կ'անհետանային։ Ու նոր գաղափարներու հետ նոր մարդիկ կը հասնէին այդ բեմին վրայ։ Նոր սերունդը, կայտառ, խիզախ և հոյակապ, գրոհ կուտար հինին վրայ, որ, ա՛լ ուժասպառ, կը ցրուէր։

Սակայն, վերջին տասներկու տարուան անօրինակ բռնակալութեան կանտումին տակ հայութիւնը տափակցաւ։ Ճմրուեցաւ։ Յեղափոխութեան լոյսը հալու թէ խուսափակ ճառագայթներ կրցաւ արձակել տիրող խաւարին մէջէն։ Զարշուռնը մարդը, խաւարներու տիրապետ, աւերակներու քսմենելի բու, իր թեւերովը Լանց մարել այդ ճառագայթները։ Այդ թեւերը ինկան խորտուած, Ջարդուած։ Լոյսը տիրեց համաշարհակ, Յնջելով այդ տխուր արեզային տարածած մթութիւնը։ Հայութիւնը, ազատագրուած, ողջունեց, որտագեղմամբ, այդ լոյսը որ ա՛լ չպիտի յաղթուի մթութենէն։

* * *

Ու նոր կեանքին հետ զոր իրապէս երէկուընէ ի վեր սկսանք ապրիլ, նոր գաղափարներ, նոր սկզբունքներ, նոր ուղեգծեր, նոր մարդիկներ, ամէն բան նոր, կացութեան յարմար, պահանջներուն համապատասխան։ Այսպէս պէտք է ըլլայ, ու այսպէս պիտի ըլլայ։

Ազգային Խորհրդարանը, որ երկարամեայ դադարէ մը յետոյ, ահա պիտի դայ իր դերը կատարել մեր ճակատագրին վրայ, պիտի կազմուի այնպիսի տարրերէ, որոնք արդի կացութեան բարձրութիւնն ունենան, որոնք ապրած ըլլան ազգին ցաւը, և որոնք այդ ցաւը դարմանելու յատկութիւնովը օժտուած ըլլան։

Ուրեմն մեր յառաջիկայ Խորհրդարանին մէջ ա՛լ տեղ չեն կրնար ունենալ անոնք որ յետին մեացորդներն են հին դարոցին, որ իրենց մտաւորական ու բարոյական կազմուածքովը՝ ներկայ կացութեան տակ ծառայը ընդգրկելու, անոր մեծամասնութիւնը բնակելու և վերջապէս ազգը, արդի պայմաններուն տակ, վարելու կարողութիւնն խլած զուրկ են։

Բէժիներու հետ մարդերն ալ կը փոխուին։ Հին բէժիմի մարդիկ նոր բէժիմի մեքենային չեն կարող լծուիլ. ամէն անյարմարութիւն ունին մեքենան կոտրելու և բէժիմը վանդալու։

Մեր գաւառային Երեսփ. Ժողովները, հին դրութեան ոգիովը ստեղծուած, ազգին նոր կացութեան անտեղեակ, չարաչար կը գործածեն այն իշխանութիւնը զոր մեր Սահմանադրութիւնը տուած է իրենց՝ Ազգ. Ժողովի կազմութեան գործին մէջ։ Գաւառներու մէջ մինչեւ ցարդ կատարուած ընտրութիւնները ապիկա՛ կ'ապացուցանեն։ Ի՞նչ, կը քննանին կոր դեռ մեր գաւառացի եղբայրները։ Չեն գիտեր թէ ինչ կ'ընեն։ Կը կարծեն թէ ազգային գերագոյն ժողով մը որ այս բոպէին անդին ազգին գործերը վարելու պիտի կոչուի, կրնայ բաղկանալ հին ծերուած գանկերէ, մշլատած ըղեղներէ, սարկութեան վարեմի ծառանեալ։ Երեսփոխանի սիրտերուն վրայ ա՛լ չենք ուզեր տեսնել փնտռած կամքեր, երեփոխացող բերանները, քնացող աչքերը։ Անցան, անցան հին բարի (ո՞ որքան) ժամանակները։ Ցեղանիի գործ կայ, և ան։ գլին գործ։ Սա մեր Բարերդցի պատուական ազգայիները ի՞նչ օգուտ կը սպասեն մեր պատուական Ռեմէլոս էֆ. Թաղէոսեանի խորհրդարանական գործունէութենէն։ Ռեմէլոս էֆ. հին առնուսան երեսփոխան մին է։ մաքուր բարոյականով, բնաւոր նկարագիրով Հայ մին է։ կրցածին չափ ծառայած է ազգին։ տարիքը եօթանասունը անցած է։ պէտք ունի այլ եւս հանգստանալու։ ինչո՞ւ կը վրդովէք իր հանգիստը, ո՛վ Բարերդցիներ։ Անիկա մշտնիներով հեռու է հիմակ այն միջավայրէն որ մէկէն ի մէկ բացուեցաւ հայկական կեանքին մէջ, այն կացութենէն որ ոնա ստեղծուեցաւ անակնկալօրէն։ Ինչո՞ւ կը սպասէք որ անիկա զօռով հասնիայ զրութիւն մը, որուն օտար է իր միտքը վը, հոգեմէջ ու սիրտը։ Արդի կացութեան մէջ՝ գործիչ դերը այնքան ալ դիւրին չէ։ Կորով, աշխատանք, արիութիւն, ուշիոյժ կը պահանջէ։ Զարդացում, հմտութիւն, մտքատուն ոգի, գործունէութեան թա՛ւնդ ոգի կը պահանջէ։

Հապա ձեզի ինչ բան, ո՛վ Տրապիզոնցիներ, որ գայլէք եկաք մեր բրածոյ Հարսն իր անչարժութեան անկիւնէն դուրս քաշելու։ Հեռո՛ւ ինէ այս ատենս ազգայինը ո և է կերպով նախատելու դատողները։ Ժամանակին ա՛ն ալ իր օգտաբերը ունեցա. բայց հիմակ. լամարակ ու մօրացած ազգասիրութեան եղանակը չառնոց անցաւ։ Հին մտայնութիւնը ա՛լ չենք կրնար մտիկ ընել։ Արեւուն ծոլերէն դուրս եկած վիրալից մեր ազգին ճարտար, քանիրուն, անվեհեր վիրաբուժներ են հարկաւոր, որոնք խօսքէ աւելի գործին, առաւել աւելի բարտուն դնեն։

Սառնկ մարդիկներէ պիտի կազմէք մեր Ազգային Խորհրդարանը։ Ու՝ այս տարրերով կազմուած Խորհրդարան մը՝ ն է որ մեր ազգային ներքին ցաւերուն դարմանումով պիտի զբաղի։

Մեր վերիութիւնը յեղափոխութեան կը պարտինք։ Ազգային վերակենդանութեան գործը ան պատրաստեց՝ անառ որ տաժանքով, գերմարդկային զոհողութիւններով, անտեղիտալի յամառութեամբ։ Նախորդ բէժիմին ոգիովը թրծուած պուռնատաս և ունայնամիտ Հայեր, մեր ցաւերները ամբարտակ ընելու, սկզբունքներ կը ծիծաղէին երբ հայ հուժկու, ըմբոստ, ազատասէր երիտասարդութիւնը յուսահատ ըլլալ անելիքիս ճիղով այն դժոխային ոստումները կը գծէր հայ լեռնցած կեանքին վրայ, որոնք հիմակուանը պատրաստեցին։ Ձիղին, գիմադրութեան և արիութեան իրաւունքը կայ։ Արդի Հայութիւնը՝ յարգալից ու պատկառոտ, ծունկ կը չոքէ և կը խոնարհի այդ վսեմ ու պաշտելի իրաւունքին առջեւ։ Մեր հասարակական արիի նորասեռնդ կանուքը ամբո՛ղջովին սիրապատուած է յեղափոխական տարրէն, այդ իրաւունքին պատճառաւ իսկ, որ անկողոպտելի է։ Մեր ազգային օրէնդրական գերագոյն ասամանին մէջ ալ իրաւունքին ամենէն հանդիսաւոր նուիրագործումը տեղի պիտի ունենայ՝ երեսփոխանական տիտանները տրամադրելով՝ մեծագոյն մասամբ՝ Հայ յեղափոխութեան ներկայացուցիչներուն։ Անոնք որ՝ բանակոլութեան բէժիմին հետ՝ ազգին ճակատագիրը վարեցին անպատասխան կերպով, հիմակ, աղատութեան և հաւասարութեան բէժիմին տակ, դարձեալ անոնք են որ նոյն այդ ճակատագիրը պիտի վարեն պատասխանական՝ կերպով, բարձրիգլուխ, ճակատաբաց, սիրակարօրէն։

Զարդարեանները, Մալումեանները, Դերձակեանները, Կիւրճեանները, Տոմասեանները, Սապահկիւլեանը, Մուրատեանը պիտի երթան բաղմել ազգ. Երեսփոխական Ժողովին սիտանեանին վրայ։ Անոնք որ, տարիներով, ազգին ստրատագիրը ստայտեցան, անոր ցաւերովը ոգորցան, արիւնին տուին, կեանքերնին մաղեցուցին, վերջապէս խաղաղութեան այս աւետաւոր շրջանին՝ անո՞նք պիտի լծուին ազգին կիսակործան տանը վերանորոգութեան ծանր և պատասխանատու գործին։

Սթափի՛ն թող Հայ ընտրողները։ Իրենց քուէարկութեան իրաւունքին հետ ծայրագեղ շրջանակեցութեամբ, մտքատկրկիսա խնամքով թող վարուին։ Բուէները ուրին ջուրին վատնուելու չեն, իւրաքանչիւր քուէ, այս ծանրակշիռ պահրպային մէջ, կսչուած է քար մը վրայ։ Ժողովի կազմութեան գործին մէջ։ Գաւառներու մէջ մինչեւ ցարդ կատարուած ընտրութիւնները ապիկա՛ կ'ապացուցանեն։ Ի՞նչ, կը քնանին կոր դեռ մեր գաւառացի եղբայրները։ Չեն գիտեր թէ ինչ կ'ընեն։ Կը կարծեն թէ ազգային գերագոյն ժողով մը որ այս բոպէին անդին ազգին գործերը վարելու պիտի կոչուի, կրնայ բաղկանալ հին ծերուած գանկերէ, մշլատած ըղեղներէ, սարկութեան վարեմի ծառանեալ։ Երեսփոխանի սիտանեանին վրայ ա՛լ չենք ուզեր տեսնել փնտռած կամքեր, երեփոխացող բերանները, քնացող աչքերը։ Անցան, անցան հին բարի (ո՞ որքան) ժամանակները։ Ցեղանիի գործ կայ, և ան։գլին գործ։ Սա մեր Բարերդցի պատուական ազգայիները ի՞նչ օգուտ կը սպասեն մեր պատուական Ռեմէլոս էֆ. Թաղէոսեանի խորհրդարանական գործունէութենէն։ Ռեմէլոս էֆ. հին առնուսան երեսփոխան մին է։ մաքուր բարոյականով, բնաւոր նկարագիրով Հայ մին է։ կրցածին չափ ծառայած է ազգին։ տարիքը եօթանասունը անցած է։ պէտք ունի այլ եւս հանգստանալու։ ինչո՞ւ կը վրդովէք իր հանգիստը, ո՛վ Բարերդցիներ։ Անիկա մշտնիներով հեռու է հիմակ այն միջավայրէն որ մէկէն ի մէկ բացուեցաւ հայկական կեանքին մէջ, այն կացութենէն որ ոնա ստեղծուեցաւ անակնկալօրէն։ Ինչո՞ւ կը սպասէք որ անիկա զօռով հասնիայ զրութիւն մը, որուն օտար է իր միտքը վը, հոգեմէջ ու սիրտը։ Արդի կացութեան մէջ՝ գործիչ դերը այնքան ալ դիւրին չէ։ Կորով, աշխատանք, արիութիւն, ուշիոյժ կը պահանջէ։ Զարդացում, հմտութիւն, մտքատուն ոգի, գործունէութեան թա՛ւնդ ոգի կը պահանջէ։

Հապա ձեզի ինչ բան, ո՛վ Տրապիզոնցիներ, որ գայլէք եկաք մեր բրածոյ Հարսն իր անչարժութեան անկիւնէն դուրս քաշելու։ Հեռո՛ւ ինէ այս ատենս ազգայինը ո և է կերպով նախատելու դատողները։ Ժամանակին ա՛ն ալ իր օգտաբերը ունեցա. բայց հիմակ. լամարակ ու մօրացած ազգասիրութեան եղանակը չառնոց անցաւ։ Հին մտայնութիւնը ա՛լ չենք կրնար մտիկ ընել։ Արեւուն ծոլերէն դուրս եկած վիրալից մեր ազգին ճարտար, քանիրուն, անվեհեր վիրաբուժներ են հարկաւոր, որոնք խօսքէ աւելի գործին, առաւել աւելի բարտուն դնեն։

Սառնկ մարդիկներէ պիտի կազմէք մեր Ազգային Խորհրդարանը։ Ու՝ այս տարրերով կազմուած Խորհրդարան մը՝ ն է որ մեր ազգային ներքին ցաւերուն դարմանումով պիտի զբաղի։

Մեր վերիութիւնը յեղափոխութեան կը պարտինք։ Ազգային վերակենդանութեան գործը ան պատրաստեց՝ անառ որ տաժանքով, գերմարդկային զոհողութիւններով, անտեղիտալի յամառութեամբ։ Նախորդ բէժիմին ոգիովը թրծուած պուռնատաս և ունայնամիտ Հայեր, մեր ցաւերները ամբարտակ ընելու, սկզբունքներ կը ծիծաղէին երբ հայ հուժկու, ըմբոստ, ազատասէր երիտասարդութիւնը յուսահատ ըլլալ անելիքիս ճիղով այն դժոխային ոստումները կը գծէր հայ լեռնցած կեանքին վրայ, որոնք հիմակուանը պատրաստեցին։ Ձիղին, գիմադրութեան և արիութեան իրաւունքը կայ։ Արդի Հայութիւնը՝ յարգալից ու պատկառոտ, ծունկ կը չոքէ և կը խոնարհի այդ վսեմ ու պաշտելի իրաւունքին առջեւ։ Մեր հասարակական արիի նորասեռնդ կանուքը ամբո՛ղջովին սիրապատուած է յեղափոխական տարրէն, այդ իրաւունքին պատճառաւ իսկ, որ անկողոպտելի է։ Մեր ազգային օրէնդրական գերագոյն ասամանին մէջ ալ իրաւունքին ամենէն հանդիսաւոր նուիրագործումը տեղի պիտի ունենայ՝ երեսփոխանական տիտանները տրամադրելով՝ մեծագոյն մասամբ՝ Հայ յեղափոխութեան ներկայացուցիչներուն։ Անոնք որ՝ բանակոլութեան բէժիմին հետ՝ ազգին ճակատագիրը վարեցին անպատասխան կերպով, հիմակ, աղատութեան և հաւասարութեան բէժիմին տակ, դարձեալ անոնք են որ նոյն այդ ճակատագիրը պիտի վարեն պատասխանական՝ կերպով, բարձրիգլուխ, ճակատաբաց, սիրակարօրէն։

Զարդարեաններ, Մալումեաններ, Դերձակեաններ, Կիւրճեաններ, Տոմասեաններ, Սապահկիւլեաններ, Մուրատեաններ

թեամբ հետաքրքիր կ. Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած իրողութեանց, առանց որ և է միջամտութեան։ Պէտք է խոստովանիլ թէ նոր վիճակը առաջ բերողները ու վարողները իրենց վերակազմութեան գործը առաջ տարած են և կը տանին այն խոհեմութեամբ որ անհրաժեշտ է իրենց ձեռնարկին յաջողութեանը համար, առանց խորապէս զղրդելու երկիրը և առանց ծանր ցոլացում մը ունենալու պետութեան ամբողջ թերակղզիին կացութեանը վրայ։ Ամէնէն մեծ ուշադրութեան առարկայ կ'ըլլան օսմ. Խորհրդարանին ապագայ աշխատութիւնները, որուն պարարքը պիտի ըլլայ, բնականաբար, ձեւք առնել հետեւ արտաքին քաղաքականութեան խնդիրը, որ հիմա առկախ մնացած է։ Դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կը խորհին թէ իրաւացի կերպով և հաստատպէս յուսալի է որ Երիտասարդ-Թուրքերը, փոխանցման այս շրջանին մէջ, պիտի զգուշանան գործերու կարգադրութեանը մտին որ և է վարչական ձեւնարկէ. նաեւ հաստնելով պիտի չգործեն կառավարական դրութիւնը փոխելու իրենց գործին մէջ, և մանաւանդ զգայլ պիտի կենան այդ տեսակ արմատական արարքներէ որոնք կրնան վտանգել մինչեւ հիմա ձեւք բերուած արդիւնքները և առաջ բերել ապտնապ մը։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ

Դասովայի, Մանաստիրի, Սելանիկի, Նոմանայի և Շքեղարայի նահանգներէն կ. Պոլիս հասած տեղեկագիրներ կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսեն Վիեննայի թերթերը, ասմանեան հաստատութեանց ներքնածումը մեծ դոհունակութեամբ կը կատարուի նոյն նահանգաց մէջ և թէ պաշտօնատարները ու ժողովուրդը հետզհետէ աւելի կ'ընտելանան նոր դրութեան հետ, որ դպրոցի կերպով ամուր հանգամանք մը կը առնայ։ Մասնաւորաբար Այգանիայցիներու ընակած գաւառներուն դալով, Օսմ. Միութեան և Յառաջդիմութեան Քոմիթէին կողմէ այդ տեղերը եղած ջանքերը, հետզհետէ վերջացնելու արեան վրիժառութիւնը, յաջողութեամբ պսակուած են։ Տակաւին կը մնայ կարգադրուելիք խնդիր մը որ մեծ խոհեմութիւն կը պահանջէ այն է Այգանիացիներուն զէնքազերծութիւնը։ Նոյն իսկ կ'երևայ թէ այդ ժողովրդեան ամէնէն մեծ մասը յայտարարեր է թէ կը համակերպի իրայ նոր վիճակին։ Նոյն իսկ վերջերս խնդրոյն համար, նաեւ տրամադիր են կամովին թողուլ իրենց զէնքերը։ Սակայն Քոմիթէին իրեն համար պարտականութիւն մը կը համարի չափաւորութեամբ գործել այդ խնդրոյն կարգադրութեանը մէջ, որ Այգանիացիներուն համար տզգային առանձնաշնորհում մըն է, և առայժմ ետ կենալ այդ զէնքազերծութիւնը Այգանիացիներէն պահանջելէ։

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ

Բարիզի մէջ մեծ հանդարտութեամբ նկատողութեան կ'առնեն Մարոքի խնդրոյն նոր երեւոյթը։ Եւ այժմ պատճէն չեն համարիր կարծիքներու փոխանակութեան մը Տէրութեանց միջեւ. նաեւ ձեւքնաս չիշանակներու մէջ ընտ. նպատակ չկայ միջազգային նոր դեսպանախորհուրդ մը գումարելու՝ այդ գործին համար խորհրդակցելու նպատակով։ Մարոքի գործին նկատմամբ Ֆրանսայի ու Սպանիոյ միջեւ եղած սերտ համաձայնութիւնը իր ապացոյցները կուտայ և կատարեալ ուղղամտութեամբ կը պահպանուի։ Բարիզի մէջ կը յուսացուի որ միւս կառավարութիւններն ալ Ֆրանսայի հանմամբ պիտի գտնուին՝ Մարոքի խնդրոյն ապագայ կարգադրութիւնը համար։ Բազարքոյանքայի, Շաուիայի և Ուջդայի գրաւմանց մասին Ֆրանսայի իրաւական շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ ընդհանուր հաւանութեան պիտի արժանանայ այն պարագան որով Ֆրանսական զինուորներուն նոյն տեղերէն հաստեցումը կրնայ մեծագոյն հետեւանքներ ունենալ։ Վերոգրեալ վայրերու մէջ Ֆրանսայի ստանձնած պաշտօնը տաժանելի է, ինչպէս արդէն քանիցս ծանուցուցած բացորոշապէս, այսուհանդերձ կարելի չէ հիմա ճշդել Ֆրանսական զինուորներուն քաշուելու թուականը, մանաւանդ որ յայտնի չէ թէ զանազան ցեղերու վրայ ինչ ազդեցութիւն պիտի գործէ Մուլա Հաֆիսի խոստումը՝ Արեւելեան դեսպանախորհուրդին որոշումները յարգելու մասին։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Պետական Խորհուրդը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, նոր կազմակերպութեան համաձայն կը բաղկանայ քաղաքային, երմտական, օրէնդրական, կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց և դատական ճիւղերէ։ Նախարարաց Խորհուրդին մէկ տեղեկագրին համաձայն, դատական զատ միւս ճիւղերը պիտի բաղկանան մէկմէկ երկրորդ նախագահէ ու վեցական անդամէ։ իսկ դատականը ասպէս.— Վճռաբեկ ատեան՝ մէկ նախագահ և ութ անդամ, Վերաքննիչ ատեան՝ մէկ նախագահ, վեց անդամ ու մէկ օգնական անդամ, նահանգական դատարանք՝ մէկ նախագահ, չորս անդամ ու մէկ օգնական անդամ և ամբաստանիչ ատեանը՝ մէկ նախագահ, մէկ անդամ ու մէկ օգնական անդամ. նաեւ երեք ընդհանուր դատախազ ու երեք օգնական, մէկ հարցաքննիչ դատաւոր և պէտք եղածին չափ քարտուղար։ Քաղաքային, երմտական, օրէնդրական և կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց ճիւղերուն մէջ կայս. փեսայ մէկմէկ հոգի իբրեւ տրատուպալ անդամ պիտի գանուին և ասոնց ամսաթոշակները երմտական դանձէն պիտի վճարուին։ իսկ նախագահներն և միւս բոլոր անդամներուն ու պաշտօնեաներուն ընդհանուր ամսաթոշակի գումարն է 486,736 ղ., որով եղած խնայողութեան ամսական գումարն է 222,587 ղրուշ։ Աւասիկ Պետական Խորհուրդին նոր կազմակերպութիւնը.

Քաղաքային ճիւղ.— Երկրորդ նախագահ՝ Սահիպ պէյ։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Արիֆ Հիքմէդ փաշա, Սատտի պէյ, Պետական Խորհուրդին Վճռաբեկ ատեանի նախագահութիւնէն փոխադրուած Շեքիպ պէյ, Մավրոեէնի պէյ, Բէշիր պէյ, Կալիպ պէյ ու Մուսթաֆա պէյ։

Նշտական.—Երկրորդ նախագահ՝ Մէճիտտին էֆ.։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Կալիպ փաշա, Զիւհտի պէյ, Վասֆի պէյ, Մէհմէտ Բէշաս պէյ, Միխալաքի էֆ., Պէհա պէյ ու Նէշէդ փաշա։

Orենսդրական.— Երկրորդ նախագահ՝ Էրքէմ պէյ։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Շերիֆի փաշա, Պէհչէդ պէյ, Ֆուատ պէյ, Զարեհ էֆ. Տիրպէր, Պոտոր էֆ., Եորկիասիս էֆ. ու Ասպուլլան պէյ։

Կրթական եւ Հանրօգուտ չինութեանց.—Երկրորդ նախագահ՝ Մահիտ պէյ։—Անդամ՝ կայս. փեսայ Ճէլալ փաշա, Բէշատ Ֆուատ պէյ, Մուխթար պէյ, Նուսրէդ պէյ, Սամի պէյ, Ազէֆտաքի պէյ, Գուլյամեան Յովհաննէս պէյ և անդամ ու առաջին քարտուղար՝ առանձնաշնորհեալ նահանգներու դիւանին անօրէն Մէհմէտ Ֆուատ պէյ։

Դատական.—Վճռաբեկ ատեան.— Նախագահ՝ Բէքմալ պէյ։ Անդամ՝ Հաճի Ֆէյզի, Հիւսէյին Նազըմ, Նուրէտտին, Հասան, Հաճի Ապիզ, Մուսա Բեզազիմ ու Բահմի պէյերը և Անտոն էֆ.։

Վերաքննիչ ատեան.— Նախագահ՝ Բէշատ պէյ։ Անդամ՝ Հասան Շէվզը պէյ, Սապիտ պէյ, Իսքէնտէր էֆ., Օսման Սաիպ էֆ., Զիւհտտին պէյ ու Մուսթաֆա էֆ.։ Օգնական անդամ՝ Լուտֆի պէյ։

Նախնական դատարան. — Նախագահ՝ Ֆարիզ պէյ։ Անդամ՝ Հասան էֆ., Հիւսէյին էֆ., Միրզէզա պէյ ու Բէշիր էֆ.։ Օգնական անդամ՝ Սալահէտտին պէյ։

Ամբասանիչ ատեան.—Նախագահ՝ վերաքննիչ ատեանին անդամներէն Օսման էֆ.։ Անդամ՝ նոյն ատեանին անդամներէն Մուսթաֆա պէյ և օգնական անդամ՝ Լուտֆի պէյ։

Ընդհանուր դատախազ.—Վճռաբեկ ատեան՝ Իմին էֆ. ու օգնական՝ Նէշէատտին պէյ։ Վերաքննիչ ատեան՝ Ֆարիզ էֆ. ու օգնական՝ Տավֆիք պէյ։ Նախնական դատարան՝ Վասոպ պէյ ու օգնական՝ Զէքերիա Մաղլամ պէյ։ Հարցաքննիչ դատաւոր Սամի պէյ,

—Պետական խորհուրդին քաղաքային, երմտական, օրէնդրական և կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց չորս ճիւղերուն երկրորդ նախագահները 10,000ական ղրշ. ամսաթոշակ պիտի ստանան. իսկ անդամները՝ 7000ական. առաջին քարտուղարն ալ 7000 ղրուշ։

Դ. ՁՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ ՆԱԽՈՐԴ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

Դ. Զօրաբանակին նախորդ հրամանատար Զէքի փաշա ստ հետագիրը ուղղած է նոյն զօրաբանակին բոլոր ճիւղերուն.

«Ինչպէս ուրիշ հետագրով մը ծանուցած եմ, օրէնական արգելիչ պատճառներով արտօնութիւն ստացայ և կ. Պոլիս պիտի ուղեւորիմ։ Այսքան ատենէ ի վեր իրարու ընկերակցութիւն կ'ունենք։ Մեծ ու փոքր մեր բոլոր ընկերներուն բարոյ ծառայութիւններէն և պարտաճանաչութենէն գոհ եմ։ Ամէնուն ալ բարեւներս կ'ուղղեմ մինչեւ ամէնէն պարզ զինուորը. նաեւ հրաժեշտ կուտամ։ Բոլոր ընկերներուս վերանձնութենէն կը սպասեմ ներել թերութիւններուս, որոնք պարտականութեան կիրառումին բերմամբ պարտուրիչ եղած են։»

Զինուորական մարմնոյն անունով իբրեւ պատասխան սա հետագիրը ուղղուած է Զէքի փաշայի.

«Մեր վերանձնութենէն սպասելուդ համար կը ներենք։ Եւ այս պատճառաւ մեծ գոհութիւն կը մատուցանենք Աստուծոյ, որ քեզի այս ատրնութիւնը ցոյց կուտայ և մեզի ալ այս չնորհը։»

ԿԱՅՍԵՐԱԶՈՒՆ ԻՇԽԱՆՆԵՐԸ

Կայսերազուն իշխան Սէլիմ էֆ., եւ դած հրաւերի մը վրայ, փափաք յայտնեց Սելանիկ ուղեւորիլ կ. Պոլիս-Սելանիկի դրօսական կառաքանումբով, որով այդ կառաքանումին մեկնելու օրը սեպտ. 2ին յուսաձգուեցաւ. նաեւ որոշուեցաւ մասնաւոր վագոն մը պատրաստել Սէլիմ էֆ.ի համար։

—Կայսերազուն իշխան Սապահէտտին էֆ., զաւակները ու թոռները, մայրը ու զարմէ Մուլա Հաֆիսի խոստումը՝ Արեւելեան դեսպանախորհուրդին որոշումները յարգելու մասին։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Պետական Խորհուրդը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, նոր կազմակերպութեան համաձայն կը բաղկանայ քաղաքային, երմտական, օրէնդրական, կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց և դատական ճիւղերէ։ Նախարարաց Խորհուրդին մէկ տեղեկագրին համաձայն, դատականէն զատ միւս ճիւղերը պիտի բաղկանան մէկմէկ երկրորդ նախագահէ ու վեցական անդամէ։ իսկ դատականը ասպէս.— Վճռաբեկ ատեան՝ մէկ նախագահ և ութ անդամ, Վերաքննիչ ատեան՝ մէկ նախագահ, վեց անդամ ու մէկ օգնական անդամ, նահանգական դատարանք՝ մէկ նախագահ, չորս անդամ ու մէկ օգնական անդամ և ամբաստանիչ ատեանը՝ մէկ նախագահ, մէկ անդամ ու մէկ օգնական անդամ. նաեւ երեք ընդհանուր դատախազ ու երեք օգնական, մէկ հարցաքննիչ դատաւոր և պէտք եղածին չափ քարտուղար։ Քաղաքային, երմտական, օրէնդրական և կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց ճիւղերուն մէջ կայս. փեսայ մէկմէկ հոգի իբրեւ տրատուպալ անդամ պիտի գանուին և ասոնց ամսաթոշակները երմտական դանձէն պիտի վճարուին։ իսկ նախագահներն և միւս բոլոր անդամներուն ու պաշտօնեաներուն ընդհանուր ամսաթոշակի գումարն է 486,736 ղ., որով եղած խնայողութեան ամսական գումարն է 222,587 ղրուշ։ Աւասիկ Պետական Խորհուրդին նոր կազմակերպութիւնը.

Քաղաքային ճիւղ.— Երկրորդ նախագահ՝ Սահիպ պէյ։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Արիֆ Հիքմէդ փաշա, Սատտի պէյ, Պետական Խորհուրդին Վճռաբեկ ատեանի նախագահութիւնէն փոխադրուած Շեքիպ պէյ, Մավրոեէնի պէյ, Բէշիր պէյ, Կալիպ պէյ ու Մուսթաֆա պէյ։

Նշտական.—Երկրորդ նախագահ՝ Մէճիտտին էֆ.։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Կալիպ փաշա, Զիւհտի պէյ, Վասֆի պէյ, Մէհմէտ Բէշաս պէյ, Միխալաքի էֆ., Պէհա պէյ ու Նէշէդ փաշա։

Orենսդրական.— Երկրորդ նախագահ՝ Էրքէմ պէյ։ Անդամ՝ կայս. փեսայ Շերիֆի փաշա, Պէհչէդ պէյ, Ֆուատ պէյ, Զարեհ էֆ. Տիրպէր, Պոտոր էֆ., Եորկիասիս էֆ. ու Ասպուլլան պէյ։

Կրթական եւ Հանրօգուտ չինութեանց.—Երկրորդ նախագահ՝ Մահիտ պէյ։—Անդամ՝ կայս. փեսայ Ճէլալ փաշա, Բէշատ Ֆուատ պէյ, Մուխթար պէյ, Նուսրէդ պէյ, Սամի պէյ, Ազէֆտաքի պէյ, Գուլյամեան Յովհաննէս պէյ և անդամ ու առաջին քարտուղար՝ առանձնաշնորհեալ նահանգներու դիւանին անօրէն Մէհմէտ Ֆուատ պէյ։

Դատական.—Վճռաբեկ ատեան.— Նախագահ՝ Բէքմալ պէյ։ Անդամ՝ Հաճի Ֆէյզի, Հիւսէյին Նազըմ, Նուրէտտին, Հասան, Հաճի Ապիզ, Մուսա Բեզազիմ ու Բահմի պէյերը և Անտոն էֆ.։

Վերաքննիչ ատեան.— Նախագահ՝ Բէշատ պէյ։ Անդամ՝ Հասան Շէվզը պէյ, Սապիտ պէյ, Իսքէնտէր էֆ., Օսման Սաիպ էֆ., Զիւհտտին պէյ ու Մուսթաֆա էֆ.։ Օգնական անդամ՝ Լուտֆի պէյ։

Նախնական դատարան. — Նախագահ՝ Ֆարիզ պէյ։ Անդամ՝ Հասան էֆ., Հիւսէյին էֆ., Միրզէզա պէյ ու Բէշիր էֆ.։ Օգնական անդամ՝ Սալահէտտին պէյ։

Ամբասանիչ ատեան.—Նախագահ՝ վերաքննիչ ատեանին անդամներէն Օսման էֆ.։ Անդամ՝ նոյն ատեանին անդամներէն Մուսթաֆա պէյ և օգնական անդամ՝ Լուտֆի պէյ։

Ընդհանուր դատախազ.—Վճռաբեկ ատեան՝ Իմին էֆ. ու օգնական՝ Նէշէատտին պէյ։ Վերաքննիչ ատեան՝ Ֆարիզ էֆ. ու օգնական՝ Տավֆիք պէյ։ Նախնական դատարան՝ Վասոպ պէյ ու օգնական՝ Զէքերիա Մաղլամ պէյ։ Հարցաքննիչ դատաւոր Սամի պէյ,

—Պետական խորհուրդին քաղաքային, երմտական, օրէնդրական և կրթական ու հանրօգուտ չնորհութեանց չորս ճիւղերուն երկրորդ նախագահները 10,000ական ղրշ. ամսաթոշակի պիտի ստանան. իսկ անդամները՝ 7000ական. առաջին քարտուղարն ալ 7000 ղրուշ։

Դ. ՁՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ ՆԱԽՈՐԴ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

Դ. Զօրաբանակին նախորդ հրամանատար Զէքի փաշա ստ հետագիրը ուղղած է նոյն զօրաբանակին բոլոր ճիւղերուն.

«Ինչպէս ուրիշ հետագրով մը ծանուցած եմ, օրէնական արգելիչ պատճառներով արտօնութիւն ստացայ և կ. Պոլիս պիտի ուղեւորիմ։ Այսքան ատենէ ի վեր իրարու ընկերակցութիւն կ'ունենք։ Մեծ ու փոքր մեր բոլոր ընկերներուն բարոյ ծառայութիւններէն և պարտաճանաչութենէն գոհ եմ։ Ամէնուն ալ բարեւներս կ'ուղղեմ մինչեւ ամէնէն պարզ զինուորը. նաեւ հրաժեշտ կուտամ։ Բոլոր ընկերներուս վերանձնութենէն կը սպասեմ ներել թերութիւններուս, որոնք պարտականութեան կիրառումին բերմամբ պարտուրիչ եղած են։»

Զինուորական մարմնոյն անունով իբրեւ պատասխան սա հետագիրը ուղղուած է Զէքի փաշայի.

«Մեր վերանձնութենէն սպասելուդ համար կը ներենք։ Եւ այս պատճառաւ մեծ գոհութիւն կը մատուցանենք Աստուծոյ, որ քեզի այս ատրնութիւնը ցոյց կուտայ և մեզի ալ այս չնորը։»

ԿԱՅՍԵՐԱԶՈՒՆ ԻՇԽԱՆՆԵՐԸ

Կայսերազուն իշխան Սէլիմ էֆ., եւ դած հրաւերի մը վրայ, փափաք յայտնեց Սելանիկ ուղեւորիլ կ. Պոլիս-Սելանիկի դրօսական կառաքանումբով, որով այդ կառաքանումին մեկնելու օրը սեպտ. 2ին յուսաձգուեցաւ. նաեւ որոշուեցաւ մասնաւոր վագոն մը պատրաստել Սէլիմ էֆ.ի համար։

—Կայսերազուն իշխան Սապահէտտին էֆ., զաւակները ու թոռները, մայրը ու

ԱՆԱՏՈԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ԽՆԴԻՐԸ

Կ. Պոլսէն կը գրեն Ֆոսքէտ Ցայդուենկի.—«Ներքին գործոց նախարարը, Անատոլիի երկաթուղիին գործաւորներուն բանիցին առթիւ, ծանոյց պաշտօնեաներուն թէ օրինաւորապէս վարուած չեն ըլլար երբ Օսմանեան Ընկերութեան մը պաշտօնեաներն և գործաւորները ընդհանուր անօրէնին հրաժարումը պահանջեն։ Այս մասին պէտք եղած պաշտօնագիրն ալ հաղորդուեցաւ գործաւորներուն, որոնք եթէ տեղի չտան, կառավարութեան օգնութեամբ պէտք եղած միջոցները ձեռք պիտի առնուին չարժման պարագայութիւններուն դէմ։ Երկաթուղայ ընդհ. տնօրէն Պ. Հիւլենէնի, որ գերմանական դեսպանատան պաշտպանութիւնը կը վայելէ, թէպէտ անձնապէս տրամադիր է հրաժարելու, սակայն բացարձակապէս թոյլ չպիտի տրուի թողուլ իր պաշտօնը։»

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շերքէթի Խայրիէի բաժնեթուղթերէն կայս. անձնական Գանձէ հոգալ Երեսի. Ժողովին ու Գերագոյն պրահներուն և Վեհ. Սուլթանին ու նախարարներու յատուկ օթեակներուն կահաւորման ծախքը։ Միւս սրահներն ալ երմտական նախարարութեան կողմէ պիտի կահաւորուին։

—Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր նուիրած 15 հազար քորոնային զատ, Աւստրիայ-Հունգարիոյ կառավարութիւնն ալ 4000 քորոն նուիրեց Պոլսոյ մեծ հրդեհէն վնասուողներուն։

—Պետական Խորհուրդին երմտական ճիւղին նախագահ երկրորդ նախագահ Նուրի պէյ 12,000 ղրուշ ամսաթոշակով ընդհանուր տնօրէն կարգուեցաւ Հիճազի երկաթուղիին երմտական վարչութեան, որ վերատեսչութիւն էր և հիմա ընդհանուր տնօրէնութեան փոխուեցաւ։

—Սեւ Լեռան իշխանը ընդունեց Պաքը պէյի տնտեսումը՝ իբրեւ օսմ. դեսպան Զէդինեէի։ Կայս. Իրատէ մը հաստատեց այդ տնտեսումը։

—Իտալիոյ դեսպանին հովանաւորութեամբ կազմուած մարմին մը նպաստ կը հատաքէ Պոլսոյ մեծ հրդեհէն վնասուողներուն համար։

—Նիկոմիդիոյ հաշուապալ Ալի Բիզա էֆ. յտի իր ընծայքին հետեւանքով պաշտօնանկ եղաւ և տեղը պիտի յաջորդէ հաշուապալի փոխանորդ Նաիբը էֆ.։

— Մախսուսէի վերատեսչի օգնական Ռոմ փաշա Ռակեզիլիի չոգենաւերու պաշտօնեաներուն հանդեսան դրամը՝ 2000 ոսկի իւրացուցած ըլլալով, այդ գումարը նոյն անձէն կը պահանջուի։

— Սամսունի կառավարիչ Ճէմալ փաշա պաշտօնանկ ըլլալով, անոր յաջորդեց Սատալիայի նախկին կառավարիչ Հաֆըզ Մէհմէտ պէյ։

—Ռոմիկանութեան նախարարը, տնօրէնը, մեքենագէտներն և ուրիշներ առջի գիշերը մինչեւ առտու պատեցան Պոլսոյ ու Բերայի բոլոր թաղերը։

— Երկի Աստուածաշունչ ժամանած ուղեւորները, կ'ըսէ Սապահ, հետեւեալը կը պատմեն.— Իպտիա կամ կ. Պոլիս ուղեւորիլ ուզող տեղացի Հայ մը, կայսրաներն մէջ տոմսակ գնած միջոցին, ոստիկան մը անցագիր պահանջեր է. ժողովական պատասխան տանելով ոստիկանը Օսմանիի Թէզքէրէսին ուղեր է։ Այդ ուղեւորը յարձակեր է ոստիկանին վրայ, սակայն հոն գտնուողները նոյն անձը ծեծեր ու կառավարութեան յանձներ են։

— Պաղատամի նահանգին կեդրոնին մէջ ալ իրատեսական վարժարան մը պիտի հաստատուի։

— Այնտէնի նահանգին մէջ բաւական տանել ի վեր ասպատակող վեց հողեմոց աւազակներու խումբ մը անձնատուր եղեր է տեղական կառավարութեան։

— կ. Պոլսոյ մէջ օսմ. ազգաբանական ընկերութեան մը պիտի կազմուի՝ իսլամ և ոչ-իսլամ ազգաբաններու, որքերու և այրիներու օգնելու համար։

— Էսքիշէհիրի նահանգին տէֆթէրատար անուանուեցաւ երմտական Խորհուրդին միւսմէդիներէն Թէվֆիգ պէյ։

ԻԾԽԱՆ ՍԱՊԱՀԷՏՏԻՆԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

ՓԱՌԱՅԵՂ ՄՈՒՏՔ ԵՒ ԻԾԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Պայիսը ցնծութեան մէջ էր, նաւատանգիստին մինչեւ Մարմարայի բացերը։ Քաղաքը արտասովոր ողեւորութիւն մը տածած էր։ Ոտքի վրայ էին մեծէն մինչեւ պզտիկը և կին սեռէն ներկայացուցիչներ ալ նուազ խանդավառութեան մը մէջ։ չէին մատնակից այն եռանգեան, որով կը զգրգռէր ամբողջ մայրաքաղաքը։ Կոստանդնուպոլիս պիտի ողջունէր իր հողին վրայ դարձը Հայրենիքի զաւակի մը, որ ամէնէն հաւատարիմ, ամէնէն անձնուէր ու ամէնէն անկեղծներէն էր եղած։ Այն իր կեանքը և կեանքին հետ բոլոր իշխանական պերճանքը զոհած էր Հայրենիքին ազատագրութեան։ Եւ հիմա որ այդ Հայրենիքը ձեռք բերած էր ա՛լ, տարիներով ցանկացած վիճակը, ինչպէս պէտք էր երախտապարտ բլլալ այն քաջարի անոյշանմներուն՝ որոնք այդ նպատակին աշխատած էին, զոհելով աշխարհի վրայ ամէն բան, ինչպէս Սապահէտտին իշխանը։ Երախտագիտութեան այդ պարտքն էր որ կը կատարէր Երէկ Թուրքիոյ մայրաքաղաքը՝ սրբազան կերպով ողջունել պատարաստուելով իր թանկագին զաւակը։

Սիրքէճիի ծովը՝ դիմաւորել գացող չոգենաւերու իրարանցումովը, եռուզեռովը փոթորկած էր և անդադար սուլումներ օդը կը թնդացնէին։ Բացի օտարներու վարձած չոգենաւներէն, Հայերը ուներն հինգ չոգենաւներ.— Օսմ. Սամսոնդրական Ակումբի, Հնչակեան՝ներու, Վանեցիներու, Սամսթիացիներու և Մաքրիւղեցիներու չոգենաւերը։ Ասոնք բոլորն ալ դրօշազարդուած էին չքեղ կերպով և Սամսունդրական Ակումբի չոգենաւէն զատ, միւսներուն մէջ կիներ ալ մեծ թիւ մը կը կազմէին։ Ժամը 6-7ի միջոցին, բոլոր չոգենաւները, հետեւորդութեամբ 10ի չափ չոգեմակոյկներու, յաջորդաբար մեկնեցան Սիրքէճիէն։ Ասոնց համախումբ գնացքը, ոմանք քիչ մը առաջները, ոմանք ետինները, դիմիթիւ սեսարան մը կը պարզէր, պտտրանքը տալով նաւացայցի մը։ Երեք ժամուան ճամբորդութենէ մը ետքը՝ չոգենաւները հասան մինչեւ Զէյթինբուրնու, ուր դեռ Բրինչիբգա Մարիան Հնչակներուն, կանգ առին, յածելով կապոյտ Մարմարայի կոհակներուն վրայ, սպասողական դիրքի մէջ։ Սպասումը քիչ մը երկար տեւեց։ Բայց վերջապէս հեռուէն նշմարելի դարձաւ ճերմակ մարմինը Բրինչիբգա Մարիայի, որ մէջ կը կրեր վիճակը, ինչպէս պէտք էր երախտապարտ բլլալ այն քաջարի անոյշանմներուն՝ որոնք այդ նպատակին աշխատած էին, զոհելով աշխարհի վրայ ամէն բան, ինչպէս Սապահէտտին իշխանը։ Երախտագիտութեան այդ պարտքն էր որ կը կատարէր Երէկ Թուրքիոյ մայրաքաղաքը՝ սրբազան կերպով ողջունել պատարաստուելով իր թանկագին զաւակը։

Սիրքէճիի ծովը՝ դիմաւորել գացող չոգենաւերու իրարանցումովը, եռուզեռովը փոթորկած էր և անդադար սուլումներ օդը կը թնդացնէին։ Բացի օտարներու վարձած չոգենաւներէն, Հայերը ունին հինգ չոգենաւներ.— Օսմ. Սամսունդրական Ակումբի, Հնչակեան՝ներու, Վանեցիներու, Սամսթիացիներու և Մաքրիւղեցիներու չոգենաւերը։ Ասոնք բոլորն ալ դրօշազարդուած էին չքեղ կերպով և Սամսունդրական Ակումբի չոգենաւէն զատ, միւսներուն մէջ կիներ ալ մեծ թիւ մը կը կազմէին։ Ժամը 6-7ի միջոցին, բոլոր չոգենաւները, հետեւորդութեամբ 10ի չափ չոգեմակոյկներու, յաջորդաբար մեկնեցան Սիրքէճիէն։ Ասոնց համախումբ գնացքը, ոմանք քիչ մը առաջները, ոմանք ետինները, դիմիթիւ սեսարան մը կը պարզէր, պտտրանքը տալով նաւացայցի մը։ Երեք ժամուան ճամբորդութենէ մը ետքը՝ չոգենաւները հասան մինչեւ Զէյթինբուրնու, ուր դեռ Բրինչիբգա Մարիան Հնչակներուն, կանգ առին, յածելով կապոյտ Մարմարայի կոհակներուն վրայ, սպասողական դիրքի մէջ։ Սպասումը քիչ մը երկար տեւեց։ Բայց վերջապէս հեռուէն նշմարելի դարձաւ ճերմակ մարմինը Բրինչիբգա Մարիայի, որ մէջ կը կրեր վիճակը, ինչպէս պէտք էր երախտապարտ բլլալ այն քաջարի անոյշանմներուն՝ որոնք այդ նպատակին աշխատած էին, զոհելով աշխարհի վրայ ամէն բան, ինչպէս Սապահէտտին իշխանը։ Երախտագիտութեան այդ պարտքն էր որ կը կատարէր Երէկ Թուրքիոյ մայրաքաղաքը՝ սրբազան կերպով ողջունել պատարաստուելով իր թանկագին զաւակը։

Սիրքէճիի ծովը՝ դիմաւորել գացող չոգենաւերու իրարանցումովը, եռուզեռովը փոթորկած էր և անդադար սուլումներ օդը կը թնդացնէին։ Բացի օտարներու վարձած չոգենաւներէն, Հայերը ունին հինգ չոգենաւներ.— Օսմ. Սամսունդրական Ակումբի, Հնչակեան՝ներու, Վանեցիներու, Սամսթիացիներու և Մաքրիւղեցիներու չոգենաւերը։ Ասոնք բոլորն ալ դրօշազարդուած էին չքեղ կերպով և Սամսունդրական Ակումբի չոգենաւէն զատ, միւսներուն մէջ կիներ ալ մեծ թիւ մը կը կազմէին։ Ժամը 6-7ի միջոցին, բոլոր չոգենաւները, հետեւորդութեամբ 10ի չափ չոգեմակոյկներու, յաջորդաբար մեկնեցան Սիրքէճիէն։ Ասոնց համախումբ գնացքը, ոմանք քիչ մը առաջները, ոմանք ետիններ, դիմիթիւ սեսարան մը կը պարզէր, պտտրանքը տալով նաւացայցի մը։ Երեք ժամուան ճամբորդութենէ մը ետքը՝ չոգենաւները հասան մինչեւ Զէյթինբուրնու, ուր դեռ Բրինչիբգա Մարիան Հնչակներուն, կանգ առին, յածելով կապոյտ Մարմարայի կոհակներուն վրայ, սպասողական դիրքի մէջ։ Սպասումը քիչ մը երկար տեւեց։ Բայց վերջապէս հեռուէն նշմարելի դարձաւ ճերմակ մարմինը Բրինչիբգա Մարիայի, որ մէջ կը կրեր վիճակը, ինչպէս պէտք էր երախտապարտ բլլալ այն քաջարի անոյշանմներուն՝ որոնք այդ նպատակին աշխատած էին, զոհելով աշխարհի վրայ ամէն բան, ինչպէս Սապահէտտին իշխանը։ Երախտագիտութեան այդ պարտքն էր որ կը կատարէր Երէկ Թուրքիոյ մայրաքաղաքը՝ սրբազան կերպով ողջունել պատարաստուելով իր թանկագին զաւակը։

Սիրքէճիի ծովը՝ դիմաւորել գացող չոգենաւերու իրարանցումովը, եռուզեռովը փոթորկած էր և անդադար սուլումներ օդը կը թնդացնէին։ Բացի օտարներու վարձած չոգենաւներէն, Հայերը ունին հինգ չոգենաւներ.— Օսմ. Սամսունդրական Ակումբի, Հնչակեան՝ներու, Վանեցիներու, Սամսթիացիներու և Մաքրիւղեցիներու չոգենաւերը։ Ասոնք բոլորն ալ դրօշազարդուած էին չքեղ կերպով և Սամսունդրական Ակումբի չոգենաւէն զատ, միւսներուն մէջ կիներ ալ մեծ թիւ մը կը կազմէին։ Ժամը 6-7ի միջոցին, բոլոր չոգենաւները, հետեւորդութեամբ 10ի չափ չոգեմակոյկներու, յաջորդաբար մեկնեցան Սիրքէճիէն։ Ասոնց համախումբ գնացքը, ոմանք քիչ մը առաջները, ոմանք ետիններ, դիմիթիւ սեսարան մը կը պարզէր, պտտրանքը տալով նաւացայցի մը։ Երեք ժամուան ճամբորդութենէ մը ետքը՝ չոգենաւները հասան մինչեւ Զէյթինբուրնու, ուր դեռ Բրինչիբգա Մարիան Հնչակներուն, կանգ առին, յածելով կապոյտ Մարմարայի կոհակներուն վրայ, սպասողական դիրքի մէջ։ Սպասումը քիչ մը երկար տեւեց։ Բայց վերջապէս հեռուէն նշմարելի դարձաւ ճերմակ մարմինը Բրինչիբգա Մարիայի, որ մէջ կը կրեր վիճակը, ինչպէս պէտք էր երախտապարտ բլլալ այն քաջարի անոյշանմներուն՝ որոնք այդ նպատակին աշխատած էին, զոհելով աշխարհի վրայ ամէն բան, ինչպէս Սապահէտտին իշխանը։ Երախտագիտութեան այդ պարտքն էր որ կը կատարէր Երէկ Թուրքիոյ մայրաքաղաքը՝ սրբազան կերպով ողջունել պատարաստուելով իր թանկագին զաւակը։

Սիրքէճիի ծովը՝ դիմաւորել գացող չոգենաւերու իրարանցումովը, եռուզեռովը փոթորկած էր և անդադար սուլումներ օդը կը թնդացնէին։ Բացի օտարներու վարձած չոգենաւներէն, Հայերը ունին հինգ չոգենաւներ.— Օսմ. Սամսունդրական Ակումբի, Հնչակեան՝ներու, Վանեցիներու, Սամսթիացիներու և Մաքրիւղեցիներու չոգենաւերը։ Ասոնք բոլորն ալ դրօշազարդուած էին չքեղ կերպով և Սամսունդրական Ակումբի չոգենաւէն զատ, միւսներուն մէջ կիներ ալ մեծ թիւ մը կը կազմէին։ Ժամը 6-7ի միջոցին, բոլոր չոգենաւները, հետեւորդութեամբ 10ի չափ չոգեմակոյկներու, յաջորդաբար մեկնեցան Սիրքէճիէ

ուրիշներ, Հայ և Թուրք հասարակութիւններն։ Այս չոգենաւին մէջ ներկաներու լուսանկարներ առնուցան, մէկ քանի գիրքերով, մասնաւոր լուսանկարչի մը միջոցով։

*** Շոգենաւորդին ամենց մէջ նաւապետ մեր ճամբուն ամբողջ ընթացքին նուագածութիւններ բրին, ուրախացնելով նաւագնացքին չուքը և դարպասը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՄԻՆԱՍ ՁԵՐԱԶ ԵՒ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Գոյս հանելէս ի վեր զարմացմամբ կը դիտեմ որ կարգ մը Հայեր որոնք տարիներով քանութեան պատճէներուն մէջ ամրափակուած՝ չէին կրնար վերատաս բլալ արտաքսմանի հայկական կեանքին մանրամասնութիւններուն, հիմակ եղած են պատգամական չեչաերով խօսել այդ կեանքին վրայ, որ բոլորովին անծանօթ է իրենց։

Անա Ռափայէլ Մաղլմեան անուն Հայ մը, որ Մանզումեի էֆեֆարի մէջ Մինաս Ձերազ-Օրմանեան խնդիր մը կը յարուցանէ, որուն մասին տպաւով եմ որ ամէնատիպ տեղեկութիւն մը իսկ չունի։ Եւ եթէ յիշեալ պարոնը անպայման սիրահար մին է Պ. Ձերազին, եւ եթէ կը հաւատայ որ անոր օրմանեանական մը բլալը տեսակ մը անպատուութիւն է Հայ գործիչին համար, լաւագոյն պիտի բլալ որ բնաւ չբարձէր այդ խնդիրը, վասն զի անոր լուսաբանութիւնը չատ նպաստաւոր չպիտի բլալ Պ. Մինաս Ձերազի համար։

Մնաց որ, Պ. Ձերազի օրմանեանական բլալը կամ չբլալը ոչ մէկը կը հետաքրքրէ։ Այդ խնդիրով մենք զբաղեցանք Եգիպտոսի մէջ, ասկէ իր մէկուկէս երկու ամիս առաջ, երբ Աղեքսանդրիոյ և Դամիրէի Գաւառական խառն ժողովը կամիկոսական պատգամաւոր ընտրեց Պ. Մինաս Ձերազը։ Եւ որովհետև մեզի ծանօթ էր Պ. Ձերազի օրմանեանական հակումը, ոգի ի բերին աչքատեցանք որ Պ. Ձերազ էջմիածին չերթայ՝ վասնզի չենթարկելու համար Եգիպտահայոց քուէն, որ միմիայն Իզմիրլեանի պիտի տար։ Նոյն իսկ Եգիպտահայութիւնը՝ հակայ մթինկներով՝ պատանջած էր որ Օրմանեան անունը խոպան չնչուի կամիկոսական քառանուն ցանկին։ Մենք Եգիպտահայերս չէինք կրնար թոյլ տալ որ Պ. Մինաս Ձերազ Եգիպտոսի կողմ, էջմիածնայ պատգ. ժողովին երթայ, քանի որ ատկից դեռ մէկ ամիս առաջ Պ. Մինաս Ձերազ Թիֆլիզի Կաթող. պատուիրակներու ժողովին գրած էր թէ «Կամիկոսական ամբոխն իր արժանաւորագոյն ընտրելիներն են Իզմիրլեան և Օրմանեան»։ Կը հրաւիրեմ Պ. Մաղլմեանը որ գտնայ ներկայ տարւոյ Մշակի 112 համարը որուն մէջ հրատարակուած է Պ. Ձերազի այս յայտարարութիւնը. նոյնպէս Հովիւ չաբաթաթերթին Մայիսի մէկ համարը, որուն մէջ գրուած է թէ «Պ. Մինաս Ձերազի կաթող. ընտրելիներն են 1.—Օրմանեան և 2.—Իզմիրլեան։»

Իսկ եթէ Պ. Մաղլմեանը չուզէ հաւատալ Մշակին և Հովիւին, կը հրաւիրեմ զինքը—քանի որ այնքան նեղանձնաբերնդիր է այս գործին համար—որ կամ ինքը անձէ անցունէ կամ բարեհաճի ինձի ցուցնել Պ. Մինաս Ձերազի հրատարակած Լ'Ասմանցի ամսաթերթին վերջին տասը տարուան համարներուն մէկ հատածոն, որուն մէջ պատիւ պիտի ունենամ իրեն ցոյց տալու բազմաթիւ էջեր, որոնցմով Պ. Ձերազ Օրմանեանը և անոր հետեւած քաղաքականութիւնը դրուատած է։

Բայց Պ. Մաղլմեանի վարմունքէն աւելի, Պ. Մինաս Ձերազի վարմունքն է որ զիս կը զարմացնէ. դեռ երկու օր առաջ, չեմ յիշեր ո՛ր թերթին մէջ, կարդացի թէ Պ. Մինաս Ձերազ՝ Օրմանեանի անուան նոյն իսկ Կաթող. քառանուն ցանկին դուրս հանուիլը կը պահանջէր։

Ձեմ դիտեր թէ մեկնութեան կարօտ է այս իրողութիւնը։

Կը կրնեմ. լաւագոյն է չատ չյամենալ ատանկ հարցերու վրայ, որոնք այնքան անկարեւոր են ներկայ ազգնասպի և չարժանանալից կացութեան մէջոցին։

ԵՐ. ՍԻՄԱՌԷՆՃԵԱՆԼԵԱՆ

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՁՈՐՐՈՐԴ ՄԻԹԻՆԿ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան չորրորդ միթինկը տեղի ունեցաւ առջի իրիկուն Գուսմաբաս, Մայր վարժարանին յարակից պարտէզին մէջ՝ ժամը 10ին։ Պարտէզը կանուխէն լեցուած էր երկաս խառն բազմութիւնով մը և Մայր վարժարանին դուռը և պարտէզը Հ. Յ. Դաշնակցութեան և Օսմանեան դրօշներով զարդարուած էին։

Առնախօսն էր ընկեր Արտաքեան, որ խօսեցաւ խորհրդարանական պայքարի և ընտրական դրութիւններու վրայ։ Հրահանգիչ և օգտակար դասաւանդութիւն մը եղաւ այս առնախօսութիւնը որով բաւ թէ՝ ձեռք բերուած այս ազատութիւնը պէտք է գնահատել գիտնալ և սահմանադրական կարգերու մէջ առաջ եկած այլ և այլ ուղղութիւնները բացատրելով, պարզեց թէ ի՞նչ է ժողովրդային ներկայացուցչութիւնը, ի՞նչ է Խորհրդարանը, ո՞րն է այն պետական կազմը՝ որով կարելի է ապահովել ժողովրդային շահերու պաշտպանութիւնը, թէ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը ի՞նչպէս կը ձգտի ժողովրդեան աչքատաւոր դասուն կրաւունքները պահպանելու, հայրն։ Ժողովուրդը ինք պէտք է որ կառավարէ իր գործերը, բանս, և այդ բանին կը նպաստէ սահմանադրական վարչութիւնը։ Ազատ երկիրներու մէջ՝ ժողովուրդը եթէ չի կրնար հաւաքաբար իր երկրին գործերը յանձնանել, իր կողմէ ներկայացուցիչներ կ'ընտրէ ուրանք օրէնքներ կը մշակեն։ Պառաթիւնը սկզմամբ գոյութիւն չէ ունեցած, այլ ժամանակի ընթացքին մէջ միայն երեւան եկած է, և ժամանակի ընթացքին հետ է որ կը տարբերի։ Ցեղայ ընկեր Արտաքեան խօսեցաւ ընտրողական և ընտրելու իրաւունքներուն մասին և ի վեր հանեց Օսմ. Սահմանադրութեան բարեփոխելի կէտերը։ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը չի կրնար գոհանալ, բաւ, Միտնագեան սահմանադրութեամբ, զոր չատ սահմանափակ կը գտնէ, այլ պիտի պահանջէ և պիտի աշխատի ձեւք ձգել ուղղակի, ընդհանուր, գաղտնի և հաւասար քուէարկութիւն, որով միայն ժողովուրդը իր ամբողջութեան մէջ կրնայ ճայն ունեցած ըլլալ ընտրութեանց մէջ։ 21 տարեկան անհատներու, հարատաներու նման՝ ազգաներու, ինչպէս նաև կիներու ընտրողական իրաւանց տալը պէտք չեղաւ, և կէս մը ուղղելով ներկայ քաղաքացիներուն և քաղաքացուհիներուն հրաւիրեց զսպանք որ իրենց քուէները տան Դաշնակցութեան ընտրելիներուն, քանի որ Դաշնակցութիւնը նուիրուած է ժողովրդական շահերու պաշտպանութեան։ Երկու ժամ տեւող այս առնախօսութիւնը ջերմագին ծափահարուեցաւ քաղնիս։ Երգիչներու խումբ մը՝ միթինկի թէ սկիզբին և թէ վերջին հայրենասիրական երգեր երգեց։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Գոնութեամբ կը ծանուցանենք թէ Բեռլայի հեռագրատան նախորդ դեր-ամօրէն Մկրտիչ էֆ. Գաղանճեան, նոյն պաշտօնին ընկնելու, անդամ կարգուած է հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան այն յանձնաժողովին որ պաշտօն ունի ուսումնասիրել հեռագրական սպասարկութեան մէջ ներմուծուելիք բարեփոխումները։ Մկրտիչ էֆէնտի Գաղանճեան ամէն կերպով արժանի է այդ ընտրութեան, վասն զի բաւական երկար տարիներէ ի վեր վարած է Բեռլայի հեռագրատան մէջ իր պաշտօնը և հեռագրական գործառնութեանց մէջ այն տեսակ փորձառութիւն մը ունի զոր կը գնահատուի իր պետերը։ Գաղանճեան էֆ.ի ներկայութիւնը բարեդործութեան այդ յանձնաժողովին մէջ թանկագին ծառայութիւն մին է և անշուշտ իր ձեռնհասութեան ապացոյցը կատարելագործ պիտի տայ, ինչպէս իր բազմամեայ գործունէութիւնը պաշտօնավարութեան մէջ։

Ա.ԶԳԻ. ՀԻՒԱՆԴԱԿԱՆՈՅՆ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՅՆԵՐԸ. — Սահմանադրութեան հռչակման տարեդարձ չնորհաւորութեան համար մայրաքաղաքս հաստատուած Հայ և Պուլկար պատուիրակութիւնները տասնչինգ հոգի, քանի մը օր առաջ, Ազգ. Հիւանդանոց այցելեցին։ Բժիշկներու և ուսանողներու հետ պատեցան Հիւանդանոցի բոլոր յարկերը։ Ցեղայ անօրէնութեան սենեակը գացին, ուր պատասխանութիւններ եղան։ Այցելուներու կողմէ նուիրատուութիւններ կատարուեցան։ Պ. Օնոիկ Պէյզատ, որ Պուլկարիոյ արքունիքին դեսպանատունը է, արձանագրութեան տախտակի մէջ իր տպաւորութիւնը գրեց, և միւսներն ալ ստորագրեցին։ Աւտակի այդ արձանագրութիւնը.

«Մենք ներքոյ ստորագրեալքս, Պուլկարիոյ հայ հասարակութեան պատուիրակները գալով ի Կ. Պոլիս, Սահմանադրական ազատութիւնը չնորհաւորելու համար մեր ուաձկոյն եղբարց, պատուհանեցանք նաեւ այցելելու Ս. Փրկչի Հիւանդանոցը, իր տեսակին մէջ զայն զբաղանք անզուգական մի հաստատութիւն իր ամէն բարեմասնութիւններով և նպատակի մաքրութիւնով, ինչ որ ո՛չ միայն տեղւոյն հայ հասարակութեան, այլ ընդհանուր Պալքանեան թերակղզիին մէջ գտնուող հոյակեան փառք և պատիւ կը բերէ։ Արդ այն ազգօգուտ չնորհեան հեղինակ եղող մեր ազնիւ ազգայնոյ մեր երախտագիտական զգացմունքը կը յայտնենք, մաղթելով որ ամէն անձնուէր և ազգասէր ազգայնք հետեւին մեզ նմանօրինակ ազգօգուտ չնորհեանց։»

Պուլկարացոյ այցելուները ներկայ գտնուեցան Նարլըգաբուի մէջ արուած նշանագանդէսին։ Ի պատիւ այցելուներուն սեղան մը արուեցաւ և ճառեր արտասանուեցան։ Օսմ. Բասիլէի անդամներ, Երիտասարդ-Թուրք սպաներ և Հիւանդանոցի ուսանողներ ալ մասնակցեցան սեղանին։

ԵՐԵՍԷՓՈԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՆՁՈՒԹԱՆ. — Հայ ազատական Մատեաց Ակումբը, նոյն դիւղի Թաղ. Խարտուրդին ներկայացուց, Ազգ. Երեսփ. Ժողովին անդամակցութեան իր քանի մը թեկնածուները՝ եւ ազատական ցանկին համար, որոնք են՝ Տեարք Վռամշապուհ Մանուկեան, Զարմայր Ձրշմարտախօսեան, Լեւոն Վ. Սէմէճեան, Լեւոն Բանիկեան, Կարապետ Բէրէսէճեան, Մկրտիչ Մանուկեան և Դաւթոս Զալքանեան։

ՀԱՆԳ ԵՒ ՑՈՒՑՆ ԵՂԲԱՔՑԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Հայ և Յոյն հայրենակիցներու միջեւ «Ուխտվէթ» անունով ակումբ մը պիտի կազմակերպուի, որուն համար 1908 օգստ. 24 կիրակի օրը Բերա՝ Թէպէ-Պաշի մէջ ժամը 8ին (Ը. Թ.) տեղի ունենալիք ակումբին անդամակցելու փափաքողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ԽՍԱԳԻՒԴԱՅԻ մէկ քանի բարեսէր երիտասարդներ թարեցի ազգայիններէ 150 Ղրշ.ի գումար մը հանգանակելով Տեղապահ Սրբազանին յանձնած են, որպէսզի գաղթող կարօտ Հայորդիներու յատկացուելու համար։

«ԱԶԳԱՆՈՒՆԻՐ ԱՆԿԱՆԼԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ».— Սալմանթսրոնի մէջ կազմուած է «Ազգանուէր Անկախ Միութիւն» անուն Ընկերութիւն մը, որուն նպատակն է. 1. Իրենց թաղը զտել, և թօթափելով խնամակալի լուծը, ինքնօրէն վարել իր ազգային ու եկեղեցական գործերը։ Հիմնելով այրեցաւոր եկեղեցին։ 2. Վարժարանի կրթական մակարդակը բարձրացնել։ 3. Աղքատամեան հաստատութիւն։ 4. Թանգարան-լարանի կազմութիւն։ 5. Աւանդական և գործնական թերաս պատանիներու կիրակնօրեայ դասախօսութիւն։ Քանի հոգիէ հիմնադիր ժողով մը կազմուեցաւ։ Այդ հաւաքոյթին ներկայ կը գտնուէին Հայ և Թուրք քսմիթէներէն անդամներ, որոնք ճառեր արտասանեցին Սահմանադրութեան բարիքներուն վրայ։ Այս հաւաքումին առթիւ կարեւոր գումար մը հաւաքուեցաւ Պալըգլըի Ազգ. Դերեզմանատան մէջ, նահատակներուն վրայ չիրիմ մը կանգնելու համար։

ԳԱԼԹԱԼԻ ազգ. վարժարանին աշակերտները, իրենց ուսուցիչներուն և քշնամային ու ժողովուրդին հետ, երէկ, գայմադամին «գօնագ»ը երթալով ազգ. երգեր երգեցին և ճառախօսութիւններ կատարուեցան Օսմ. Սահմանադրութեան վերահաստատման առթիւ։ Ապա միւսոյն թափորով ամէնքն ալ գերեզմանատուն երթալով Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ և ճառեր խօսուելէ վերջ երգերով ու «կեցցէ»ներով գիւղին փողոցները պտտեցան։

ԽՈՍԱԳԻՒԴԱՅ Թուրք և Հայ երիտասարդներէն կազմուած արուեստակիներու խումբը կիրակի գիշեր «Վանքա» հայրենասիրական թատերգութիւնը ներկայացուց խիստ յաջող կերպով։ Հասոյթը՝ որ «Նեռազի և Էնվէր» յանձնարարներու չիհամեան յատկացուած է՝ կարեւոր գումարի մը կը հասնի։ Մօտ օրէն Բ. ներկայացում մը պիտի տրուի բարեխղճակ գործի մը համար։

ՊԱՅԼԵՆՑ Դրամատէնն ստացանք Նոր Քնար Հայկական հանդէսը, որ կը պարունակէ մեր ազգային հին և նոր ամենակարեւոր երգերը և զոր Վառնայի մէջ հրատարակած է Պ. Պալենց (Յակոբ Սիսակ)։ Խնամուած տպագրութեամբ չատ կարեւոր հրատարակութիւն մին է այս հատորը՝ արժանի ամէն Հայու բով դրատնուելու։ Նոյն ատեն կարեւոր պակաս մը կը լրացնէ ան, քանի որ իր տեղը բռնող ուրիշ ոչ է։ Երգարան չունինք հրատարակուին վրայ, հիմա որ ամէն ատենէ աւելի երգելու պէտք ունի մարդ։ Կը ծախուի 10 զրշ.ի և կեդրոնատեղին է Պ. Պալենց գրավաճառատոյր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Հայերը իրենց կողմէ կամիկոսական պատուիրակ մը ընտրեր և յանձնարարեր են որ իր քուէն տայ Իզմիրլեան և Դաւթեան Սրբազաններու։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ հատած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ Վանայ առաջն. Տեղապահ Տ. Զաւէն Ծ. Վրդ. իր պաշտօնատեղին հատած է։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ գլխաւորտ Բարթող էֆ. Թէլեանի առջի օր Տօքթ. Ճէմիլ փաշա՝ Տօքթ. Բարազամեանի հետ այցելեց և հիւանդին վէրքը զննեց։ Երկէ առաւ, ասիայն, բժիշկներու խորհուրդով, Սկիւտարի Զէյնէպ հանքի հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ յարգելի հիւանդը, քանի որ իր բնակարանին մէջ դարմանումը չատ դժուար պիտի բլլար։

ՊՈԼԻՍ դանուող Գուրուչայցի ազգայիններ, հանդարտով մը դիմում բրած են Տեղապահ Սրբազանին և իրենց հայրենակիցներուն հոգեկարօտ վիճակը մէջ բնելով, նպաստ խնդրած են։ Իրենք եւս որոշած են իրենց մէջ հանգանակութիւն մը կատարել՝ ժողովնական տարարով մը։

ԲԵՐԱՆԳԻ Թաղ. Խարտուրդին նախաձեռնութեամբ և նախագահութեամբ Ս. Եկեղեցիին քարոզիչ Տ. Հմայեակ Սրբազանի, անցեալ յուլիս 28էն սկսեալ, յանձնաժողով մը կազմուած է, որուն նպատակն է բարեսէր անձերու կողմէ՝ իրենց ատն մէջ անպէտ դարձած հագուստները հաւաքել Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, գուբէն եկող աքորեալ և գաղթական խեղճ ազգայիններու արքունելու համար։ Սոյն պաշտօնին կիրառման համար որոշուած են Տ. Հմայեակ քհնց. Արապաեան և Պ. Պետրոս Ճանիկեան։ Ուսի կը խնդրուի բարեսէր ազգայիններէ, որպէս զի եթէ երբեք այդ տեսակ զգեստներ չգտնուին իսկ, հանին իրենց կամաւոր նուէրները զրկել Խորհրդարանս՝ նոյն նպատակին ծառայելու համար։ Այդ օրէն ի վեր արդէն բաւական զգեստեղէն հաւաքուած ըլլալով, յանձնուած են յանձնաժողովին դիմող կարօտ ազգայիններու։ Այս տարի յանձնաժողովը պարտ անձին կը համարի իր պարտքին չնորհակալութիւնները յայտնել նուիրատու սիրելի ազգայիններու։

ՏՐԱԳԻԶՈՆԻ Հայ հոգեւորական համայնքը՝ իր անկերպարան ժողովները վերակազմելու և համայնքին անկեալ վիճակը բարւոքելու նպատակով, ընդհանուր ժողով մը գումարեց օգստ. 5ին։ Ժողովը ամէն բանէ առաջ կարգ Առաջնորդի մը անհրաժեշտ պէտքը զգալով և նկատելով որ արդի եպիսկոպոս Դեր. Արիկեան որ վերջանաց պաշտօնավարութեան մէջ ապացուցած է վարչական տեսակէտով վիճակին առաջնորդական պաշտօնին անկարող բլլալը, ստուար մեծամասնութեամբ, որոշեց հրաւիրել Դեր. Արիկեանը՝ որպէս զի համայնքին օգուտին համար հոգի հրաժարել։

Տրապիզոնցի

«ՀԱՅԵՐՆԵՐԻՆ ԲՆԱՐ» պատկերազարդ շաբաթաթերթին 2րդ թիւը հրատարակի ելաւ այսօր, հետեւեալ ճոխ և շահեկան բովանդակութեամբ. — Զեկոյց, խմբագրական։ Տիտաբ Աղցեալը, Տիգրան Սիւրմեեան Վառ օրեր, Արալի։ Անհետացած Օճախը, Եղեռնայոյ. Վէնիւս Վրդ. Լեւոն Էսահանեան։ Դաղանիքին Զոնը, Գեղամ Արծրունի. Նոր Հորիզոն, Հմայեակ։ Մայրերը, Ա. Անառոնեան։ Հայ Հորիզոն։ Հայրենիքի Բնարի այս թիւը կը պարունակէ հայրենասէր նշանաւոր գրչագրի իշխան Սապահէտտինի նկարը։ Դին 40 փարա։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԽՈՒՄԲ

Հայկական երաժշտախումբը, կիրակի 17 օգոստ. 1908 ժամը 2ռկէսին (Ը. Թ.) Բերա Խաչեան վարժարանին սրահին մէջ գումարուելով, կարծիքներու փոխանակութենէ վերջ հետեւեալ որոշումները առաւ.—Ա. 45 հոգիէ բաղկացեալ պանսիոնի մը կազմել, ապագային դայն orfeuproի վերածելու համար։ Բ. Խումբը գասարան-խորհրդարան մը պիտի ունենայ Բերա։ Գ. Դասերը պիտի սկսին Հոկտ. 1ին և տեղի պիտի ունենան գիշերները։ Ներկաներէն Սարաս էֆ. խաստացաւ Թօփհանէի Կայս. նուագածուցպետներէն անձնուիրաբար դասախօսողներ հայթայթել, Ֆիլիբի, Իսրահիմի ինչպէս նաեւ պրնիկ փոքերու (cuivre) համար։ Յառաջիկայ կիրակի 24 օգոստ. ժամը 4ին (Ը. Թ.) այն ակումբը վերբաստին պիտի գումարուի Բերա Խաչեան վարժարանի սրահին մէջ. այս առթիւ ներկայ պիտի բլլան ի մէջ այլոց, Թօփհանէի վարպետներէն չատեր ինչպէս նաեւ գասնատան սարեւտագէտներ, որ իրենց ձեռնտուութիւնը խոստացած են, հրաւիրելով հայ հայրենասէր եղբայրները այն հայկական երաժշտախումբին կազմութեան ազատիկ բարոյապէս, բլլան սրտեռանագէտ կամ ամենիշտ։

Ի դիմաց Հայկական Երաժշտախումբին
ՄԵՀՐԱՆ Վ. ԳԱԼՖԱԵԱՆ

Բերա. 19 Օգոս. 1908

«ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ Ս. ՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ»

Պէրպէրեան Սանեու Ընկերակցութեան նախաձեռնարկ Մանասիսմը պատրաստելու յայտարարելու թէ՝ առաջադրած է կազմել «Պէրպէրեան Սանեու Ընկերակցութիւն» մը. հետեւաբար կը խնդրէ վարժարանին երէց և աւելի վեր դասարանները աւարտող նախկին աշակերտներէն, որպէս զի առաջիկայ կիրակի Օգոստ. 24, կէս օրէն հաք ժամը (Ը. Թ.) ղին հանձին ներկայ բլլալ վարժարանս, խորհրդակցելու համար ներկայացուելիք ուրուագծի մը վրայ։

ՆԱԽԱՁԵՌՆԱՐԿ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ(*).

(*) Այս Մասնախումբը կը կազմեն Տեարք Յ. Հիսդլեան, Արամ Նիկոլսեան, Լեւոն Թաչեան, Արշակ Մարլեան, Եղուանդ Հաղարպատեան և Սարգիսեան։

ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ

ՀԱՅ ԱԶԳԱՍԻՐԱՅ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԸ

1908 օգոստ. 24 կիրակի ցերեկ ժամը 7ին ի նպաստ Վանի սովալներուն

Պիտի ներկայացուի նոր՝ 1 արար
ՎԵՑՈՒԿԱՍ ՊՈՐՏԻ
ԺԱՆԱՆԱՆՊ ՄՆԱՑԱՆՆ ՍԵՏՊՈՒԿԸ
Հեղինակ՝ ՌԵՏՈՒՆԻ
Պ. ԲԱՌԱՏԻՒՔ ԿԱՄ ԿԱՍԿԱԾՈՏ ԱՆԵՐԸ՝ 1 արար
ԲԱՐԵԿԵՆԹՈՒՆԻ ԱՆՆԱՍԻՏԻՆԵՐԸ
Երգախառն զաւեշտ Ռէտունիի՝ 1 արար
ԳԻՇԵ ԱՏԵՆ
Շնորհակալութիւն՝ Պ. Պ. Բիւրեղեանի և Մելիքեանի կողմէ
Վստահ ենք թէ հաճութիւնը իր ծանօթ բարեսիրութեամբ և հնչուն կերպով կը քաջալերէ Վանի սովեալներուն ի նպաստ տրուած այս ցերեկոյթը։

Տոմսակներուն գինն է 20 դրամ։

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ

Վարժարանիս 39դ. տարեշրջանը պիտի սկսի Սեպտ. 1ին բուս հին տոմարի, երկուշաբթի օր։ Լիովին ծանօթ է արդէն պատուական ազգայնոց վարժարանիս նպաստակը և իր ծրագրին ճշդօրէն դասաւորելու փայթն ու ջանքը վարչութեան կողմանէ բնարելոյ ձեռնտու ուսուցչական խումբի մը միջոցաւ, որ կ'ուսանի Հայ. Թուրք. Ֆրանս. Անգլ. Գերման և Իտալ. լեզուները, ինչպէս նաեւ քնական, իմաստասիրական, հաշուորական, չափաբերական և այլ գիտութիւններ՝ միջակարգին պահանջմանց համաձայն։ Վարժարանիս ներքին և արտաքին աշակերտաց ամէն կարգերու բաժնուած են. բարձրագոյն հինգ կարգերու մէջ դասաւանդութիւնը կը կատարուի լոկ Փրանսերէն լեզուով, իսկ մնացեալներուն մէջ խառն։ Մասնաւոր խնամք կը տարուի նաեւ գեղարուեստից ճիւղին դծագրութեան, գեղագրութեան, ձայնական և գործնական երաժշտութեան ու մարմնամարզի, որոնց համար մասնաւոր վճարում չկայ, ի բաց աւելալ դաշնակի, ջութակի և այլ դասաւանդութիւններու։ Մանրամասն տեղեկութիւն ստանալ ուզողներ կրնան դիմել ուղղակի Պարգեւաշ (Մօտս) վարժարանին Տեսչութեան և կամ Բերայի Մթիթ. Դպրոցը (Մագրլ Ազամ, թիւ 34) և անկէ ստանալ վարժարանիս Յայտագիրը։

Վերատեսուչ
10—4 Հ. ՅԱԿՈԲ Վ. ՏԻՐՈՅԵԱՆ

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՏԱՆԲԱՋԱՐ

Վարժարանիս նպատակն է հայ ազգիներուն տալ միջնակարգ դասակարգութիւն մը՝ բարոյական առողջ սկզբունքներու վրայ հիմնուած, և գիտական, իմացական և բարոյական խնամատարութեամբ մը՝ զարգացած և բարեկիրթ հայ տանտիկիններ և դաստիարակներ գործին օժանդակելու պատրաստել։ Դիշերօթիկներու տարեմուտն է 14 օգոստ. ուսկի, որուն կէսը պէտք է վճարել սեպտ.ի սկիզբը և կէսը յունվարի վերջերը։ Դաշնակի դասի համար 5 կամ 3 օսմ. ոսկի կը պահանջուի, դասատուութեան թիւին համեմատ. իսկ երգեհոնի դասի համար՝ 2½ ոսկի։ Վարժարանին Իդ. տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 9ին (Ն. Տ.) Դշ. իրիկունը։ Կը խնդրուի նոր աշակերտուհի չդրկել՝ առանց նախապէս իմաց տալու Տրօրէնութեան։ Վարժարանին նոր յայտագիրը ուղղուելու ձրի կը դրկուի։ Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել Մր. Բիսի, Պալպել Հասան, Կ. Պոլիս. կամ Տօքթ. Ս. Դարանցեանի, Աստուածատուր Մխիթարեան, Սասարաղ։ 15—11

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 2 սեպտ.— Ֆրանսայի նախարարապետ Պ. Բրիանսօ յայտարարեց թէ, Լասարա թաղաքին և Պ. Իպզվալքի հետ իր տեսակցութիւնէն յետոյ, հաստատուած է որ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ Անգլիոյ, Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ միջեւ, համաձայնութիւն մը որ ընդհանուր խաղաղութիւնը կ'ամրապնդէ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Նորս Տոյչ Ալկեմայնի Զայդլունկ էկս-պաշտօնական գեկոյց մը կը հրատարակէ՝ յայտարարելով թէ գերման կառավարութիւնը ինքզինքը պարտաւոր կը զգայ դիտել տալու չանդգրդուելու տեղութեանց թէ Մարլա Հաֆիսի իրիւ Մարոքի Իմիր Ճանաչումը մեծապէս պիտի նպաստէ անդորրութեան վերահաստատման՝ Մարոքի մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի ու Սպանիոյ կառավարութիւնները ծանուցագիր մը ուղղեր են Աղեզիրասի որոշումները ստորագրող տէրութիւնոց՝ Մարոքի ներկայ կացութեան և նոր Գիտաժողովի մը գումարման պատեհութիւնը վրայ։

ԱԹՈՒՆՔ.— (Սիթէնքի գործակալութեան հեռագիր).— Աչքի օր պարզապէս քսմիդէի մը պատահմունքներ կրան բրին հնազանդութիւն յայտնած յունական խումբի մը պետին՝ Ժան Լանկասասի վրայ, որ իր երկու համախոհներով և Թուրք լիսնապետի մը հետ Ռէմնա գիւղը կ'երթար՝ Մանագրրի նահանգին մէջ։ Ցոյն պետը չվնասուեցաւ, սակայն անոր հետամահներէն մէկը վիրաւորուեցաւ։ Մահապարտները և չորակայ գիւղերու յոյն ժողովուրդը իմանալով այդ իրողութիւնը, մեծ յուզումի ենթարկուեցան։

ԲԵՌԼԵՐՍԳՈՒԼԻ.— Գաքուէն կը հեռագրեն Նովոյե Վրեմիան.— Աւազակներ յարձակեցան Թէհրանի պէյլիսական դեսպան Պ. Կավէնիի վրայ, որ Գաքուէն կ'անցնէր. անոր սպասաւորը սպաննեցին։ Աւազակները յետոյ փախան՝ հետերնին տանելով արժէքաւոր սարարիներ պարունակող արկղիկ մը։

ՊՈՒԿԱՐԻՏ.— Ռուսերէնից թագաւորին սամովքար քննուեցաւ Ռէմոդկէօնեան ճառագայթներու միջոցաւ։ Այդ քննութիւնը հաստատուեցաւ որ սամովքար կատարելագոյն սովորական վիճակի մէջ կը գտնուի։ Թագաւորին առողջական վիճակը զգալապէս բարւոքեցաւ։

ԲԵՌԼԵՐՍԳՈՒԼԻ.— Պաթիկի ռուսական նաւատորմին կողմէ կատարուած փորձերէն հաստատուեցաւ որ ընդհանրայ չգնդանաները և թորպիլանաւերը անարաւական են Ռուսական պաշտպանելու ծովի կողմէն բլլալիք յարձակումի մը դէմ և թէ երկրին ապահովութեանը համար զօրաւոր նաւատորմի մը պէտք կայ։

ԲԱՐԻԶ.— Սակարանին մէջ գլխերը ընդհանուր կերպով հաստատուն են։ Ցիրտաական Ռենտին դլնը միայն տկար է Մարոքին անհանգստացուած հեռագիրներու վրայ։ Օտար արժեթուղթերը լաւ բռնուած են։ Ռուսականները կը փնտռուին։ Օսմ. արժեթուղթերը խիստ հաստատուն են։ Օսմ. Միացեալը 95.10 փակուեցաւ, Բուամէլի երկաթուղի 176.75 և Օսմ. Պանքա՝ 698։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ «առաջիգամ»ի արժեթուղթերուն համար գործ չկայ։ Ամերիկեանները բարձրացած են։ Հարաւաչին Ափրիկէի հանքային բաժնեթուղթերը լաւ վիճակ մը ունին։

ՄԵԾ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ
50,000 բառ, ոն եւ ասուրիւն գիտական եւ այլ կարեւոր բառերու Ֆրանսերէնով
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆԴԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ
Կը վաճառուի կանխիկ 35 ղ.ի
Կը գտնուի Պալենց գրատուն
10—2

ՄԱՐԻՆՕՆԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տպագրական և վիմագրական ամէն տեսակ մեքենաներ և մասնաւորներ կը ծախուին Մարինօնոյի գործարանին մէջ, որ մեծ համբաւ մը հանած է։ Այդ հաստատութիւնը ծախու հանած է ձեռքէ բնկած և նոր մեքենաներ, նպաստաւոր պայմաններով։ Տեղեկութեանց համար դիմել միակ ներկայացուցիչներուն՝
ԳՕՆԶԵՊԷ ԵՂԲԱՐՑ
Պոլիս, Բիւլիւք Ապուս էֆ. խան, թիւ 3
Յ. Գ.— Գօնզեպէ եղբարց առեւտրական Տունը ներկայացուցիչն է նաեւ Բէնէտ հանրածանօթ Տան, որ տպագրական տառեր կը ձուլէ, և Լօրիլլէօ անուն առեւտրական Տան, որուն տպագրական և վիմագրական մեքենաները համաձայնաւոր են։ 10—4

KODAK

FILMS — FILMS

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԻՆԵՐ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐ
ԳԱԼԱԳԱՆՑ ԵՂԲԱՐՔ
ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 398 ԵՒ 474
Մօտն վաճառատան մէջ կը գտնուին լուսանկարչութեան վերաբերեալ գործիներ, պիտոյք և դեղեր և էքսիրան անուն համբաւաւոր գործարանին fosմաներն ու ֆիլմերը, որոնք թէ՝ լուսանկարիչներու և թէ ամաթէօրներու համար անհրաժեշտ են։ Գուսանները եղած յանձնարարութիւններն ալ փութով կը կատարուին։ 50 - 25

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 20/2 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնս. Միացեալ 4 %	Ա. Ռ.	103 02
Ամէնէ

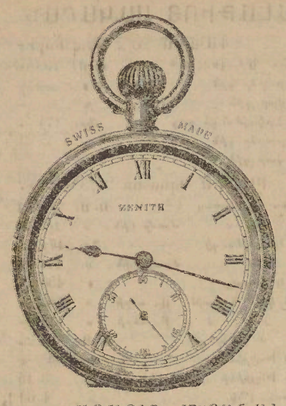

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ
Նէօշադէլի Դիտարանին. 1903

ՈՐՆ Է
ԱՄԷՆԷՆ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ
ԵՒ
ԱՄԵՆՈՒՏ ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ
ՄԻԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ԱՄԼՆ ՄԵՏԱԼԷ ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ
Ընդհ. Ցերկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
Գ. ՍԱՐԳԻՍՕՖ եւ ԸՆԿ.

ՉԵՍԻԿ

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ ԲԱՐԻՁ, 1900

ՈՐՆ Է
ԺԱՄԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԵԱՆՑ
ԲԱՐՁՈՒՆՔԻՆ ՎՐԱՅ ԳՏՆՈՒՈՂ
ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ՔԻԻ 16 — ՊԱՇՏԷ ԳԱԲՈՒ — ՔԻԻ 16
Օրօգի-Պամ հասցառուքեան դիմացը
Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՐՏԱՔՈՇ ՄՐՑՄԱՆ
Անդամ Ժիւրիի, Միլան. 1906

Մեր յարգոյ յաճախորդներուն դրականապէս ապացուցանելու համար մեր ՉԵՆԻԹ ժամացոյցին ուրիշ ամէն ժամացոյցներէ ունեցած բացառիկ առաւելութիւնները, փորոյիւեայ երեք յատկութիւններէն՝ այսինքն նրբանկամ յօրինուածքի, տոկունութիւնի եւ բարձր ճշդութիւնի (haute précision), միոյն մէջ իսկ բերացող ՉԵՆԻԹ ժամացոյց մը եթէ գնորդներու կողմէ մեզ վերադարձուի պատրաստ ենք վճարելու փոխարժէքը, առանց ոեւէ առարկութեան։ 50—12

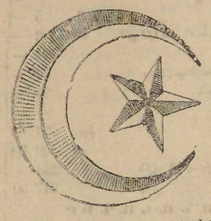

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1320 Սեպտեմբեր 20 թուականի Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կենդ. դրասենեակը, Գալաթիա, Նապլը խան, Հէպարէն փողոց, թիւ 14, Բօօքբրանիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն.

Գալիս, մանաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի եէնի Ճամիի հրապարակ.
Գալիս, Մ. Ի. Սատօք, Շէյխ Իսլ Իսլամ խան, Պահէք Գարու թիւ 10.
Գալիս, Ապաի պէյ և Ընկ. Վէրմնէֆիլեր փողոց.
Գալիս, Պ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահէք Գարու Իզմիր փողոց.
Գալաթիա, Ալիքսանդր Անասիասիանց չուխայի հրապարակ.
Գալաթիա, Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա ճամբէսի.
Գիւմիւլ Ընկերութիւնք Օսմ. զվնաւոր քաղաքաց մէջ։
Գիւմիւշքէսրէ, Մ. Ա. Տէմարքի.
Բերա, Մանաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսի, Պէյօղլիքքէրէ ճամբէսի, թիւ 137.
Դալաթիա, Մ. Ա. Բիլիճոյ, թիւ 12 Թիւնէլ խան.
Մեծ Կղզի, Բէսոդ Լէֆ.
Մարմարիկիւղ, Մ. Ա. Անդէլիսէա, կոյտրանի հրապարակ.
Սան Սթէֆանօ, Բէյլէճիկ Լէֆ.։

17 Գործակալութիւնք օսմ. զվնաւոր քաղաքաց մէջ։

1908Ի ԶՄՐԱՆ ԵՒ ԱՇՆԱՆ
ՆՈՐՈՅԹՆԵՐԸ
ՓՆՏՈՒԵՑԷՔ
ՇԹԱՅՆ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴՊՐՈՑ
ՊՐՈՒՍԱ

Պրուսայի այս դպրոցը կը բացուի Սեպտ. 9ին չորեքշաբթի։ Տարեթուական է 12 Օսմ. ոսկի։ Դաշնակի և երգեցողի համար զատ վճարում կ'ըլլայ։ Հայ և յոյն աշակերտուհիներ կ'ընդունուին։ Դպրոցին լեզուն անգլիերէն է։ Բայց լաւ խնամք կը տարուի մայրենի լեզուներու ուսուցման։ Եւրոպացի վարժուհի մը կ'աւանդէ գիրանկարչին և երաժշտութեան դասերը։ Մասնաւոր ուշադրութիւն կ'ընծայուի պարզ կարի և կարուձեւի։ Դպրոց մտնել փաստաթղթեր ամսիկ տալս դիմելու։ Միս. Հ. Կ. Գասարբան, Գալաթիա Հասս Կ. Պոլիս։ 10—5

ՄՕՍ
ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ
ձամբորդ եւ ապրանք փոխադրող
օգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Մեդի	Նայդօգրիս
Միհիս	Էմէյսիս
Բաֆսիս	Պուլգիրիս
Թէյպիր	Մօտրիս
Նարպօն	Ֆայէյի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին գարշի շաբաթները լաւ կանգնուած են, նաւուն մէջ եղողը ընդարձակ սենեակներ ունին, նէկարտանուն թեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեղաւորի ունին։

Երկրորդ կարգի շաբաթներն ալ ամենամոտակայ թեամբ ճամբորդներ կ'ստանան բայց տեղաւորի կանին։ Ղեկավար Կ. Գալէ Լիվերոյ Ա. կարգի գրքի է։
» » Բ. » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց համար Գալաթիոյ մասը հասնելու համար իրենց կրտսերները ատն շաբաթուան ժամանումին հետ ժամ առնեն։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕՆ եւ Ընկ. Գործակալք
Ուրֆալի խան Պահէք գարու, Գալաթիա
ՃԷՕՄ ՄՕՍ Ընկ.
50—37 31 Ճէմ. Սդրիդ. Լիվերոպ.

ԲՆԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ
ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱ

Ծանօթ լուծողականներուն մէջ ամէնէն ազդուն է։ Դառնահամ չէ, առանց խիթ պատճառելու իր ներդործութիւնը կ'ընէ՝ շաս փոքր ծաւալի մը տակ։

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ՀԱԲ՝ մէկ գաւաթ (կամբուսակին կէսը)
ԹՈՒԼԱՑՈՒՑԻՉ ՀԱԲ՝ կէս գաւաթ

Կը բաւէ ամէն առաւօտ քունէն զատ մը խմել այս լուծողականէն, պնդութեան առաջքը առնելու համար։

Ամէն դեղավաճառի եւ դեղագործի քով կը գտնուի այս դեղը։

ՍՐՈՒԱԿԻՆ ՀԵՐԸ

50-43

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄԸ ՅՈՅՑ ՏՈՒԱԼ ԹԷ

ՆԷՍԼԷԻ
ԿԱԹԸ

Ինքնին կատարեալ սնունդ մը կը կազմէ. բժիշկներուն եւ մայրերուն միաձայն վճռին համաձայն

ՆԷՍԼԷԻ ԿԱԹԸ

Թանկագին սնունդ մրն է տղոց եւ տկարակազմներու համար։
50—20

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Ներկայ տարւոյ սեպտեմբեր ամիսը մօտեցած ըլլալուն, երբ ոգեկոչ ըմպելիներու տարբերն երկրորդ վճարումը կը գտնուի, Ընդհ. Տնօրէնութիւնը Կ. Պոլսոյ և շրջականերուն մէջ հաստատուած ոգելից ըմպելիի վաճառորդներուն կը ծանուցանէ թէ կանոնադրին 14րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, պարտին կանոնական արտօնագիրը ձեռք բերել օգոստոս ամսուան մէջ։ Նմանապէս կը ծանուցուի թէ նոր կազմակերպութեան և կանոնադրին 10րդ յօդուածին համաձայն, պէտք է դիմել Կ. Պոլսոյ կեդր. տնօրէնութեան ու Ամասիոյ ու Սարբեարի, Պէյպազարի, Սկիւտարի, Գալաթիոյի ու Գումգապուի Հանը, Պարապի գործակալութեանց, ոգելից ըմպելիի վաճառման արտօնագիրը ստանալու համար։ Անոնք որ առանց արտօնագիր ձեռք բերած ըլլալու յառաջիկայ սեպտ. 1էն առաջ ոգելից ըմպելի կը ծախեն, օրէնքին պատժական տրամադրութեանց կ'ենթարկուին, օգոստոս ամիսը վերջնաժամն է։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն
11/24 Օգոստ. 1908 8—6

ԲԼԱՔՆԵՐԸ ԵՒ ԹՈՒՂԹԵՐԸ ԺՈՒԿԼԱՅԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՆ

ԱՆԱՏՈԼԻԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երեւեկութիւն կառախումբերու 1908 մայիս 1 (Ն. Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ - ԳՈՆԻԱ

ԵՐԹ Դարբ. 222 խառն Ռ.		ԴԱՐՁ Կարբ. 221 խառն Իրկ.
Ժ. Վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ	Ժ. Վ.
10 20	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմն. 1 32
11 02	» Կէօքճէ Քըսրք	մկն. 12 52
12 —	» Սապանճը Բունար	» 12 10
12 59	» Ալաեունտ	» 11 12
1 41	» Ջէքիրլէր	» 10 23
2 40	» Տէօլէր	» 9 35
3 09	» Իշհանիյէ	» 8 50
3 34	» Համամ	» 8 24
3 44	» Կազլիկէօշ համամ	» 8 14
4 11	ժմն. Աֆ. Գարա Հիսար	մկն. 7 43
4 31	մկն. Աֆ. Գարա Հիսար	ժմն. 7 23
5 11	» Պէօյիւք Զօպանլար	» 6 50
6 06	» Զաղ	» 6 03
6 51	» Իսնագլու	» 5 10
7 15	» Եաասիան	» 4 45
7 46	» Ագ Չէհիր	» 4 23
8 18	» Ազարի քէօյ	» 3 43
9 —	» Զաղուշլը քէօյ	» 3 05
9 38	» Իլկին	» 2 33
10 25	» Դաարլը-Խանը	» 1 39
11 20	» Սէրայ-Ռնի	» 12 57
11 52	» Մէյտան	» 12 17
12 52	» Բունար-Պաշը	» 11 12
1 30	ժմն. Գէնճա	մկն. 10 30
Իրկ.		Առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ - ԷՆԿԻՒՐԻ

ԵՐԹ Կարբ. 122 խառն Առ.		ԴԱՐՁ Կարբ. 121 խառն Իրկ.
Ժ. Վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ	Ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմն. 10 —
12 44	» Ագ Բունար	մկն. 9 18
1 24	» Այլիւ Քէշլա	» 8 46
2 4	» Պէյլիք Ախուր	» 7 58
3 9	» Սարիքէօյ	» 7 1
3 58	» Պիլէր	» 6 4
4 35	» Սապիլէր	» 5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ	» 5 —
6 3	» Բօլաթլի	» 4 16
7 21	» Մալի Քէօյ	» 2 49
8 15	» Սէնճան Քէօյ	» 1 47
9 —	ժմն. Էնկիւրիւ	մկն. 1 —
Իրկ.		Առտ.

ՀԱՄԻՏՊԻ - ԱՏԱԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կարբ 426 խառն Իրկ.		ԴԱՐՁ Կարբ. 425 խառն Առ.
Ժ. Վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ	Ժ. Վ.
6 26	մկն. Համիտիէ	ժմն. 4 44
6 44	ժմն. Ատա-Բազար	մկն. 4 26

ԱԼԱԵՈՒՆՏ - ՔԷՕՓԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կ. 322 խառ. Առ.	324 խառ. Իր.
Կայարան	Ժ. Վ. Ժ. Վ.
Ալաեունտ մկն.	1 05 11 15
Քէօփահիա ժմն.	1 25 11 35
ԴԱՐՁ Կ. 321 խառ. Առ.	323 խառ. Իր.
Կայարան	Ժ. Վ. Ժ. Վ.
Քէօփահիա մկն.	12 10 10 15
Ալաեունտ ժմն.	12 30 10 35

ՀԱՑՏԱՐ ՓԱՇԱ — ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 44 խառ. Ժ. Վ.	Թ. 46 խառ. Ժ. Վ.		ԿԱՑԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 41 խառ. Ժ. Վ.	Թ. 43 խառ. Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ
առ. 11 —	իր. 7 58	մկն.	Քարաքէօյ Կամարլը	ժմն.	3 54	առ. 11 55	իր.
11 20	8 18	ժմն.	Հայատար Փաշա	մկն.	3 34	11 35	
11 50	8 30	մկն.	» »	ժմն.	3 24	11 25	
1 —	9 38	ժմն.	Բէնթիք	մկն.	2 13	10 07	
1 16	9 52	մկն.	»	ժմն.	2 —	9 52	
1 38	10 17	»	Թուզլա	մկն.	1 40	9 30	
2 03	10 42	»	Կէյպզէ	»	1 18	9 09	
2 27	11 04	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12 48	8 35	
2 39	11 15	»	Թավշանճիլ	»	12 34	8 24	
3 —	11 36	»	Հէրէքէ	»	12 23	8 12	
3 21	11 56	»	Եարիմճա	»	11 56	7 43	
3 35	12 09	»	Թիւթիւն Զիգիւլիք	»	11 44	7 30	
3 47	12 23	»	Տէրինճէ	»	11 33	7 19	
4 02	12 37	ժմն.	Իզմիր	մկն.	11 15	7 03	
4 27		մկն.	»	ժմն.		6 38	
5 01		»	Պէօյիւք Տէրպէնտ	մկն.		6 02	
5 34		»	Սարպանճա	»		5 32	
6 01		»	Համիտիէ	»		5 14	
6 48		»	Կէյվէ	»		4 18	
7 14		»	Ագ Հիսար	»		3 52	
7 49		»	Մէքէճէ	»		3 23	
8 19		»	Լէֆքէ	»		2 49	
8 57		»	Վէզիր Խան	»		2 11	
9 40		ժմն.	Գիւլէճիկ	մկն.		1 30	
9 55		մկն.	»	ժմն.		1 20	
11 05		»	Քարաքէօյ	մկն.		12 30	
11 49		»	Պոզկիւրք	»		11 54	
12 42		»	Ին Լանիւ	»		11 17	
1 09		»	Զատքուր Հիսար	»		10 44	
իր. 1 44		ժմն.	Էսկի Շէհիր	»		10 05	առ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԷՔ
Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեսայի

Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս
Ալզասս	1069	Ցիլաս	4811	Հիմալկա	1581	Մարսելլս	3709	Սարգեա	1119
Ալէքթ	3607	Ցամինս	938	Հինաան	3720	Միքսաս	3557	Տիբրա	1785
Անճէլս	1541	Ցուրբ	2328	Հորատիէ	1600	Մէլս	1057	Սիլվիա	119
Աթիսաքս	2377	Ցրաքս	1715	Հասանպեկ	595	Մանդելպեկլս		Ուցէքս	1203
Պատանս	1832	Ցինանա	504	Իսպա	2354	Մուսիլս	3419	Փասան	1328
Պարատինս	1981	Եարդ	8468	Իսանս	5540	Նէքս	1983	Փ. Ուիլսոն	1546
Պէրիմալս	448	Ելուսքաս	1520	Ճիրնա	1080	Օսիս	4100	Քանիս	3327
Գէլլս	1871	Էգաքս	1841	Քէլեա	1053	Ռենիսոլիս	4036	Քալեաս	1470
Գալիքս	1857	Նիրս	954	Քալիքս	2307	Օրլանս	1535	Օլիքնս	242
Դորէս	1944	Ֆինլանդ	1828	Քոնիա	1700	Ռայնքս	1687	Վասաս	1914
Դանս	1094	Ֆլոմինիս	349	Լէս	1053	Զալէս	510	Վէլս	1289
Զիգանիս	2729	Ֆորանիքաս	4582	Լիբանիս	2272	Ռիալս	3329	Վ.ցիմասքն	2391
Ուսէիս	1881	Կալիլէս	3060	Լիմպանս	1648	Ռիմալս	1553	Եէսա	1250
Գալարաս	4285	Նիկոս	1143	Լօրէնցս	3191	Բալլ	1313	Ցեր	1300
Գանիս	2905	Ոլոր	1011	Մարս	724	Բանէ	1789	Քաս	»
Գրաս	895	Նորանս	1695	Մարենիս	1279	Բաղրանիս	13[illegible]	Մասն	

Ընդհանուր գրանցում Հալի հոս հասած է.

Այէքրօ շոգենաւը, նաւապետ Հիզ։
Միքասօ շոգենաւը, նաւապետ Թորպ։

Ընդհանուր գրանցում Հալէն հոս կը սպասուին.

Թորօ շոգենաւը, նաւապետ Ճէլդսըն, հոկտ. 4ին

Դիմել Գործակալներուն Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԼՋՕՏ
Թիւ. 22—24, Բիւլիւք Մէսէրէ խան, Գալաթիա 10 50—30

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կոխմբ. երու երկաթ. 1908 մայիս 1 (Ն. Տ.) կիրակի օրէն սկսեալ

ԳՈՆԻԱ — ԷՐԻՃԼԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կարբ.	Կոխմբ. 622 Ամպ. եւ Ճմբ. Առտ.
Գոնիա մկն.	11 —
Գաչին խան	11 31
Զամբա	12 15
Արբզ էօրէն	12 43
Մանասաան	1 22
Գարաման ժմն.	1 43
մկն.	1 53
Միսրօվա	2 24
Այրանճա-Տէրպէնտ	4 14
Ալանա	4 50
Էրէյլի ժմն.	4 15
մկն.	4 45
Գուլիկարլու իրիկուն ժմն.	5 —

ԴԱՐՁ Կարբ.	Կոխմբ. 621 Ամպ. եւ Ճմբ. Իրիկուն
Գուլիկարլու մկն.	5 20
Էրէյլի ժմն.	5 33
մկն.	7 20
Ալանա	7 47
Այրանճա-Տէրպէնտ	8 33
Միսրօվա	9 11
Գարաման ժմն.	9 32
մկն.	9 55
Մանասաան	10 24
Արբզ էօրէն	10 57
Զամբա	11 30
Գաչին խան	12 06
Գոնիա իրիկուն ժմն.	12 35

50—13

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները դուռ մնալ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան դիմադրուած են, որ ալիսարէնս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 4906 ռուբի պատուոյ վկայական և լաւագոյն տարբերութիւններ։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենանները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատներուն մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Գոն Մարլէի դիմաց թիւ. 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Պալիքա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եանա։
) 2. Թրամվայի գծագրանին դիմաց։
Գալիա 1. Սալիքա Հասան թիւ. 2։
) 2. Սալիքա Գոյաղիա, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ. 13։
Սկիւտար) Ջարլէ Գոլ. թիւ. 120։

Դասերը և ցուցադրութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կենդ. վաճառատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ. 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Սկլյոի առնը։ 16 50—49

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԷՔ
Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեսայի

Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս	Նաւանք	Թոնս
Ալզասս	1069	Ցիլաս	4811	Հիմալկա	1581	Մարսելլս	3709
Ալէքթ	3607	Ցամինս	938	Հինաան	3720	Միքսաս	3557
Անճէլս	1541	Ցուրբ	2328	Հորատիէ	1600	Մէլս	1057
Աթիսաքս	2377	Ցրաքս	1715	Հասանպեկ	595	Մանդելպեկլս	
Պատանս	1832	Ցինանա	504	Իսպա	2354	Մուսիլս	3419
Պարատինս	1981	Եարդ	8468	Իսանս	5540	Նէքս	1983
Պէրիմալս	448	Ելուսքաս	1520	Ճիրնա	1080	Օսիս	4100
Գէլլս	1871	Էգաքս	1841	Քէլեա	1053	Ռենիսոլիս	4036
Գալիքս	1857	Նիրս	954	Քալիքս	2307	Օրլանս	1535
Դորէս	1944	Ֆինլանդ	1828	Քոնիա	1700	Ռայնքս	1687
Դանս	1094	Ֆլոմինիս	349	Լէս	1053	Զալէս	510
Զիգանիս	2729	Ֆորանիքաս	4582	Լիբանիս	2272	Ռիալս	3329
Ուսէիս	1881	Կալիլէս	3060	Լիմպանս	1648	Ռիմալս	1553
Գալարաս	4285	Նիկոս	1143	Լօրէնցս	3191	Բալլ	1313
Գանիս	2905	Ոլոր	1011	Մարս	724	Բանէ	1789
Գրաս	895	Նորանս	1695	Մարենիս	1279	Բաղրանիս	13[illegible]

Սարգեա 1119
Տիբրա 1785
Սիլվիա 119
Ուցէքս 1203
Փասան 1328
Փ. Ուիլսոն 1546
Քանիս 3327
Քալեաս 1470
Օլիքնս 242
Վասաս 1914
Վէլս 1289
Վ.ցիմասքն 2391
Եէսա 1250
Ցեր 1300
Քաս »
Մասն

Ընդհանուր գրանցում Հալի հոս հասած է.

Այէքրօ շոգենաւը, նաւապետ Հիզ։
Միքասօ շոգենաւը, նաւապետ Թորպ։

Ընդհանուր գրանցում Հալէն հոս կը սպասուին.

Թորօ շոգենաւը, նաւապետ Ճէլդսըն, հոկտ. 4ին

Դիմել Գործակալներուն Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԼՋՕՏ
Թիւ. 22—24, Բիւլիւք Մէսէրէ խան, Գալաթիա 10 50—30

Cie RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Օգոստոս

Դշ. 20/2 Ինքպոլի, Սինոպ, Սամսուն, Օրաու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բիզէ և Գիրեսուն. կէս օրէն առաջ ժամը 10ին։
Դշ. 20/2 Օսեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Եշ. 21/3 Իզմիր, Գիրէսոն և Աղեքսանդրիա. ժամը 10ին։
Եշ. 21/3 Օսեսա. ժամը 4ին։
Ուր. 22/4 Սեվաստոպոլ. ժամը 10ին։
Շբ. 23/5 Օսեսա. ժամը 10ին։
Շբ. 23/5 Տարասանէլ, Միսիլի, Իզմիր, Գիրեսոն, Հուպաս Մէլբին, Իքէնտերուն, Թրիպոլի, Գերուզ, Հայֆա, Սաֆա, Բեռութ և Աղեքսանդրիա. ժամ 4
50—42

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑ.

Ն. ԲԱՖԷ ՍՈՒԼՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ
Օգոստ. 31ին, Ֆրիժի, Սեւ ծովէն
Սեպտ. 1ին, Իմիրեղի, Մարսիլիայէն
Սեպտ. 15ին, Սիրիասի, Մարսիլիայէն
Սեպտ. 14ին, Ժօնի, Սեւ ծովէն
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Օգոստ. 31ին, Ֆրիժի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Սեպտ. 1ին, Իմիրեղի, Զմնկուլտաք, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիսք
Սեպտ. 14ին, Ժօնի, Մարսիլիա։
Ս. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Ս. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.։
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիբի ճամբով)։
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ, քարափին վրայ։
15 50—41 Թ. ՌԸՊՈՒ

Առօրեայ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ